

Treball de fi de grau

Títol

**Si jo t'expliqués...
L'altra cara del periodisme**

Autor/a

Laia Brisa Álvarez

Tutor/a

Rafel Uyà

Departament	Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat
Grau	Periodisme
Tipus de TFG	Projecte
Data	02/06/2015

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

**Si jo t'expliqués...
L'altra cara del periodisme**

Castellà:

Si yo te contara... La otra cara del periodismo

Anglès:

If I told you...The other side of journalism

Autor/a:

Laia Brisa Álvarez

Tutor/a:

Rafel Uyà

Curs:

2015/15

Grau:

Periodisme

Paraules clau (mínim 3)

Català:

documental, periodisme, experiències

Castellà:

documental, periodismo, experiencias

Anglès:

documentary, journalism, Experiences

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Aquest projecte documental vol mostrar una altra cara del periodisme: el que la professió aporta emocionalment. Vivències, experiències i emocions que no poden reflectir-se davant càmeres ni diaris. El documental vol indagar i reflexionar al voltant de la figura del periodista i de la rellevància de les històries que viu. Aquesta realitat es representa amb entrevistes, testimonis d'experiències, imatges d'arxiu i escenes típiques de la professió.

Castellà:

Este proyecto documental quiere mostrar otra cara del periodismo: lo que la profesión aporta emocionalmente. Vivencias, experiencias y emociones que no pueden reflejarse en cámaras ni diarios. El documental quiere indagar y reflexionar alrededor de la figura del periodista y de la relevancia de las historias que vive. Esta realidad se representa con entrevistas, testimonios de experiencias, imágenes de archivo y escenas típicas de la profesión

Anglès:

This documentary project wants to show another face of journalism : how the profession contributes emotionally. Stories, experiences and emotions that often can't be reflected on cameras or newspapers. The documentary wants to investigate and reflect on the role of the journalist and the relevance of the stories that he lives. These reality is represented based on interviews, witnesses experiences , footage and typical scenes of the profession.

Compromís d'obra original*

L'ESTUDIANT QUE PRESENTA AQUEST TREBALL DECLARA QUE:

1. Aquest treball és original i no està plagiat, en part o totalment
2. Les fonts han estat convenientment citades i referenciades
3. Aquest treball no s'ha presentat prèviament a aquesta Universitat o d'altres

I perquè així consti, afegeix a aquesta plana el seu nom i cognoms i el signa:

Laia Brisa Álvarez

***Aquest full s'ha d'imprimir i lliurar en mà al tutor abans la presentació oral**

ÍNDEX

1.Sinopsi	4
1.1 Motivació del tema i necessitat.....	4
1.2 Hipòtesi.....	4
2. Antecedents	5
3.Proposta documental	7
4. Treball de camp	9
4.1 Elements de treball.....	9
4.2 Experiències.....	9
4.3 Entrevistes	12
4.4 Escenes típiques del món periodístic	23
4.5 Cites literàries i fragments audiovisuals	24
4.5.1 Cites	24
4.5.2 Fragments cinematogràfics- guió	26
4.5.3 Fragments cinematogràfics- inserts	29
5. Escaleta.....	31
6. Guió	34
7. Tractament i estil visual.....	50
7.1 Tractament	50
7.2 Punt de vista	50
7.3 Fil conductor	50
7.4 Estil visual	50
7.4.1- Fotografia	50
7.4.2- Enquadraments	51
7.4.3- Moviments de Càmera	51

7.4.4 -Muntatge.....	51
7.4.5 -Grafismes.....	52
7.4.6 -Música	52
8.Equip tècnic	52
9.Equip artístic.....	52
10.Pla de producció	53
11.Pressupost	53
12.Pla finançament.....	56
12.1 Productores	57
12.2 Canals de televisió	57
12.3 Subvencions.....	58
12.4 Pre-vendes i vendes.....	59
14. Bibliografia.....	61
14.1 Llibres	61
14.2 Articles web	61
14.3 Pel·lícules	62
14.4 Vídeos Youtube.....	62
14.5 Adreces web	62
15. Annexos	64

“No podemos crear arte sin partir de cierto sentido de la identidad, pero esa identidad es lo que buscamos a través del arte”. MICHAEL RABIGER

1. SINOPSI

Aquest projecte documental vol mostrar una altra cara del periodisme: la vida diària dels periodistes i el que la professió els aporta emocionalment. Vivències, experiències i emocions que sovint no poden reflectir-se davant les càmeres ni en els articles dels diaris. El documental vol indagar i reflexionar al voltant de la figura del periodista dins el circuit de la informació i de la rellevància de les històries que els protagonistes viuen i tracten en la seva vida real. En el documental aquesta realitat es representa a través d’entrevistes amb periodistes, testimonis d’experiències, imatges d’arxiu i escenes típiques de la professió.

1.1 MOTIVACIÓ DEL TEMA I NECESSITAT

La principal motivació pel tema va venir d’imprevist. Va ser la curiositat. Un dia, quan estava fent les meves pràctiques de la carrera en un mitjà de comunicació, parlant amb un periodista, em va explicar una anècdota de feia uns anys mentre estava treballant. Em va cridar l’atenció que coses tan rellevants i interessants que ajudaven a entendre i comprendre la sensació d’exercir de periodista i la pròpia professió no s’expliquessin. O, si més no, que no hi hagués cap recull, cap llibre que n’expliqués. Tenia curiositat i en volia saber més. Més endavant i després de molts dies d’expressar el cervell, va sortir aquesta petita idea que ara vull convertir en documental.

Per altra banda, també és una oportunitat per mostrar una altra visió del que és “ser periodista”. En el documental es reflectirà la manera de ser d’un periodista, de pensar, de veure les coses i de viure-les. Realment pot aportar un punt de vista molt necessari, ja que la professió és a hores d’ara un pèl desprestigiada. Què és el que mou a aquestes persones a passar hores per aconseguir una exclusiva? Què els pot portar a treballar tota la nit? Què els omple? És necessari també donar una mirada més càlida a la freda sensació de la informació.

1.2 HIPÒTESI

La meua hipòtesi principal és que hi ha un gran desconeixement de les veritables motivacions que porten a la gent a exercir aquest ofici. Amb aquest documental vull tractar de demostrar que hi ha un ingredient molt especial: l’emotiu, que aporta grans satisfaccions als periodistes que exerceixen aquesta professió. Per tant, vull respondre a totes aquestes preguntes:

- Què porta als periodistes a fer aquest ofici?
- Què és el que personalment aporta el periodisme a qui l’exerceix?
- Hi ha alguna cosa més darrere de l’ofici del periodista?
- Què és el que no s’explica i el que no se sap?
- Fins a quin punt s’involucren els periodistes en la informació?
- Quins són els records que extreuen de les seves experiències?

2. ANTECEDENTS

La professió periodística ha estat sempre una professió que ha requerit moltes hores de feina i dedicació. Sovint no hi ha horaris i és un tant sacrificat. Es tracta d’una feina on el contacte humà és un element fonamental: realització d’entrevistes, trobades amb testimonis dels fets, reunions, trucades, contactar amb fonts, etc. El contacte amb l’altre és un ingredient del dia a dia en el món periodístic. Ser periodista doncs requereix unes certes aptituds indispensables per a la vida social i per a una bona relació amb la gent amb la que treballes. A part, sovint es tracten temes complicats i delicats on els periodistes han de prendre certa empatia amb el món que els envolta. En la professió periodística, un professional pot trobar-se amb molts tipus diferents de situacions, s’ha de ser una persona flexible. Ja ho diu Kapuscinski en *“Los cínicos no sirven para este oficio”*¹ que *“Es ésta una profesión muy exigente. Todas lo son, pero la nuestra de manera particular. El motivo es que nosotros convivimos con ella veinticuatro horas al día.”* Això fa que el contacte emocional del periodista amb les persones amb les quals treballa i amb el món que l’envolta sigui molt més intens que el d’altres professions. Només cal veure com és d’incòmode i difícil explicar segons quins fets que ocorren al món.

Per posar un exemple, fa relativament poc, l’any 2014, un periodista **d’Al Jazeera** que estava narrant els bombardejos a Gaza es va posar a plorar al bell mig d’una retransmissió en directe² per al canal àrab. Wael Al-Dahdouh estava exercint de corresponsal a Gaza. Aquell dia els bombardejos israelians estaven provocant al voltant de 100 palestins morts i milers de persones van haver de fugir de casa seva a causa dels avions de combat. Al-Dahdouh portava anys d’experiència cobrint aquell tipus de conflictes i havia estat guardonat per la seva feina diverses vegades. Ocasionalment, l’objectivitat que es demana i es requereix en aquest ofici no té lloc en situacions i experiències com aquestes, i el fet de poder mantenir-se al marge no és una cosa que sempre pugui aconseguir-se. Al capdavant també són humans. Malauradament però, no és el primer cop que un periodista plora en directe i tampoc en serà l’últim.

Es poden trobar experiències de periodistes en diverses plataformes: documents, llibres, audiovisuals... En format escrit hi ha una gran quantitat de llibres on hi ha recollides experiències periodístiques en algun context concret i més especialitzat. Sobretot hi ha un gran predomini dels llibres de cròniques. Exemples d’aquest estil de llibres són *“Jazz al despatx de Hitler”*³ de Plàcid Garcia- Planas o també *“Mujer en Guerra”*⁴ de Maruja Torres. Els reculls de cròniques però, són escrits amb una determinada idea i objectiu: explicar un context concret. És a dir, la seva fi no recau en explicar les emocions del periodista sinó que s’utilitza com a eina perquè el lector entengui la realitat del periodista que explica crònica, ja que es tracta de relats en primera persona. La part més emotiva doncs, no es desenvolupa plenament.

¹ Kapuscinski, Ryszard. (2005) *Los cínicos no sirven para este oficio: Sobre el buen periodismo* (8ª ED.) Barcelona: Anagrama

² Qaddoura, M. (21 juliol 2014). Al Jazeera correspondent is crying about massacre. [Vídeo]. Recuperat de <https://www.youtube.com/watch?v=TmogMPQ1WKs>

³ Hitler Garcia-Planas, P. (2010). *Jazz al despatx de Hitler*. (1era edició). Barcelona: Edicions 62

⁴ Torres, Maruja. (1999). *Mujer en guerra: Más masters de la vida* (1era edició). Madrid: Santillana.

Kapuscinski no podia faltar alhora d'enumerar llibres i escriptors que tracten la temàtica de l'ofici del periodista ja que, en el món periodístic, els seus llibres tenen un renom important. "*Another day of life*"⁵ o "*Los cínicos no sirven para este oficio*" són els exemples més destacats de les seves obres. En aquests volums el reconegut periodista reflexiona al voltant de la figura del professional de la informació i de la curiositat com a eina indispensable per a dedicar-se a la professió.

Hi ha llibres que parlen exclusivament d'experiències, però n'hi ha un nombre molt reduït. "*Los Cuentos de Carrique*"⁶ és un llibre electrònic on es recullen anècdotes i experiències de periodistes del món llatinoamericà, escrit per el periodista José Absalón Duque. En l'àmbit espanyol existeix "*Historias de la canalla. Las mejores anécdotas del periodismo español*"⁷, on també es recullen experiències de periodistes.

Per altra part, hi ha una extensa quantitat de llibres que tracten els temes de l'experiència periodística encarada a una mirada més internacional. És la idea que atrau més lectors ja que recull experiències molt llunyanes per a la societat en general i desperta més curiositat. Un dels últims llibres publicats és "*Mirades al periodisme internacional*"⁸, una obra d'un autor autòcton, Joan Solé. Són converses amb periodistes catalans que han treballat arreu del món. La majoria de llibres de cròniques entrarien en la temàtica internacional per els temes que tracten: guerres, viatges...

Sobretot en el gènere audiovisual hi ha un gran nombre de pel·lícules i documentals inspirats en aquest tema. "*Disparar a un elefante*"⁹, "*Triage*"¹⁰ o "*Gritos de Silencio*"¹¹; estan inspirades en la problemàtica dels corresponsals de guerra a l'estranger. La figura periodística però, també ha estat representada d'altres formes dins el camp cinematogràfic. Sovint adquireix un rol de narrador, com a la pel·lícula "*Big Eyes*"¹², on s'utilitza el periodista com a fil conductor de la història. Cal enumerar també "*Buenas noches y buena suerte*"¹³ i el "*Dilema*"¹⁴, possiblement les grans obres cinematogràfiques de temàtica periodística. També és molt interessant "*El Gran Carnaval*"¹⁵, on es dona un altre punt de vista de la

⁵ Kapuscinski, Ryszard. (1976). *Another day of life* (edició 2010). Londres: Penguin Books.

⁶ Oscan. (24 abril 2010). Un libro digital con 132 anécdotas sobre periodisme...Los cuentos de Carrique. *El tiempo: Archivo*. Recuperat de <http://www.eltiempo.com/archivo/documento/MAM-3937196>

⁷ Bernàldez, M. i Carretero, A. (1998) *Historias de la Canalla. Las mejores anécdotas del periodismo español*(1era edició). Madrid: Editorial Fundamentos.

⁸ Solé, Joan (2015). *Cinc mirades del periodisme internacional*.(1ª ED.) Barcelona: Librobooks.

⁹ Arce, A i Rujailah, M. (productor i director). (2009). *Disparar a un elefante* [DVD]. Espanya: Eguzki Bideoak

¹⁰ Baschet, M. (productor) i Tanovic, D. (director).(2009). *Triage* [DVD]. Irlanda: Coproducció Irlanda- Bèlgica- Espanya- França.

¹¹ Puttnam, D. (productor) i Joffeé, R. (director). (1984). *Los gritos del silencio* [VHS]. Regne Unit: Goldcrest

¹² Burton, T.(productor i director). (2004) *Big Eyes* [DVD] Estats Units d'Amèrica: Silverwood Films

¹³ Heslov, G.(productor), i Clooney, G. (director). (2005). *Buenas noches y buena suerte* [DVD]. Estats Units: Warner Independent Pictures

¹⁴ Jan Brugge, P. i Mann, M (productor) i Mann, M. (director). (1999). *El Dilema* [DVD]. Estats Units: Touchstone Pictures.

¹⁵ Wilder, Billy (director i productor). (1951). *El Gran Carnaval*[VHS]. Estats Units: Paramount Pictures

figura del periodista: quan aquest no té bones intencions. El mateix passa a *“Paparazzi”*¹⁶, on es recrea la irrupció del periodista en la vida privada de les persones.

Hi ha una gran quantitat de material cinematogràfic i obres relacionades amb el periodisme, amb el món periodístic en general i amb les notícies. Fins i tot hi ha les sèries televisives *“The Hour”*¹⁷ o *“Newsroom”*¹⁸ que tenen lloc al voltant d’una redacció periodística

Però no hi ha cap llibre, cap documental escrit, cap obra audiovisual que tracti de manera completa, satisfactòria i exclusiva el punt de vista de les experiències personals dels periodistes i la manera en com les viuen, així com la importància que tenen en el seu dia a dia.

3. PROPOSTA DOCUMENTAL

“Al cine de ficció, el director és déu. Al documental, Déu és el director.” Alfred Hitchcock

Amb la realització d’aquest documental es vol aportar una visió més humana de la figura del periodista i de la seva manera de treballar. Els bons i mals moments del dia a dia en la professió i tot el que pot aportar a nivell més emotiu a totes les persones que l’exerceixen. El documental és el gènere més adequat per a reflectir aquesta realitat. Per captar tota l’essència s’ha de poder veure, entendre i escoltar. En el mitjans i redaccions de Catalunya es poden trobar moltes històries i es pot sentir l’emoció a flor de pell. És per això que, al no haver-hi cap documental que tracti el tema en concret, és necessari donar un altre punt de vista.

El concepte de documental mai ha tingut una definició precisa. Es va utilitzar el terme per a definir les pel·lícules que oferien testimonis de fets reals i vertaders (“documentary”). A la RAE¹⁹ la paraula documental es troba definida com: “Programa televisivo o película cinematográfica que representa con carácter informativo o didáctico, hechos, escenas, experimentos, etc... tomados de la realidad”.

La primera proposta acadèmica del terme documental va aparèixer als anys 30 de la mà de John Gierson²⁰ i ho definia així: “creative treatment of reality”. Es tractava però, d’una definició poc precisa. Anys més tard, Bill Nichols va idear una definició més completa en el seu llibre *“Introduction to*

¹⁶ Gibson, M. (productor) i Abascal, Paul (director). (2004). *Paparazzi* [DVD]. Estats Units: 20th Century Fox

¹⁷ Kenley- Letts, R. (productor), Morgan, A. (director). (2010). *The Hour* (Sèrie televisiva). [DVD]. Regne Unit: Kudos Productions Ltd i British Broadcasting Corporation (BBC).

¹⁸ Sorkin, A. (director i productor). (2012). *Newsroom* (Sèrie televisiva). [DVD]. Estats Units: Home Box Office (HBO).

¹⁹ Real Academia Espanyola.

²⁰ John Gierson: Documentalista molt influent de l’història del cinema.

documentary”²¹: “Els documentals tracten temes reals, coses que han passat de debò i les construeixen des de formes directes, sense al·legories”.

Nichols exposa tot un seguit de premisses o característiques generals que els documentals haurien de tenir; es tracta d’un gènere que no introdueix elements nous i no reproduïx la realitat, sinó que la representa. Vol donar una imatge autèntica. Tot i així tampoc es pot parlar d’objectivitat sinó de graus i voluntat d’objectivitat. Un dels recursos fonamentals del gènere documental és l’entrevista i és un gènere que convida de forma oberta a la reflexió i utilitza recursos audiovisuals cinematogràfics.

Així doncs, els documentals tracten de situacions o esdeveniments reals que impliquen a persones reals. I aquí, és on entra en escena el punt de vista del director, que és qui dóna forma a tota la història. La construcció estètica de la realitat en aquest documental, tal com ho classifica Nichols, serà la de narrador delegat. Són els protagonistes que apareixen al documental, els que van explicant el relat com a testimonis -sovint amb entrevistes- però aquests no miren mai a càmera i tampoc s’adrecen als espectadors.

Respecte a les veus del documental, Nichols les classifica en 6 categories: expositiva, observacional, participativa, poètica, reflexiva i performativa.

La **veu expositiva** és la que es basa en el comentari verbal i l’argumentació: l’exposició d’idees i fets. És una de les tipologies més utilitzades per els creadors de documentals i també la més coneguda per els espectadors: amb la que estan més familiaritzats. Dóna un punt de vista alternatiu, una altra mirada a un tema en concret. Aquesta tipologia es caracteritza per la utilització d’entrevistes i de material d’arxiu.

La característica principal de la **veu observacional** és que tot el poder recau en al imatge. La càmera intenta passar desapercebuda i té l’objectiu de mostrar la realitat tal com és: sense modificar-la.

La **veu participativa** es caracteritza per la presència del cineasta i la seva interacció dins la trama narrativa. El cineasta és un personatge més i és ell qui s’encarrega de conduir el documental cap on més li interessa. Entre els subjectes i el personatge s’estableix una dinàmica fonamental per la pel·lícula.

Una altra veu del documental dins la tipologia de Nichols és la **veu poètica**. Es tracta de fer un documental expositiu d’una manera subjectiva, és a dir, d’utilitzar formes retòriques poètiques per comunicar un significat de manera afectiva. S’utilitzen associacions visuals, tonals o rítmiques i té una finalitat descriptiva. És una modalitat molt pròxima al cinema experimental i d’avantguarda.

Quant a la veu **reflexiva**, com ja indica el seu nom vol connectar amb l’espectador i captar una mirada més evocadora i afectiva.

I finalment, la **veu performativa** és com la poètica i la reflexiva juntes però sumant-li la visió personal del cineasta com a eix central de la representació. Té una estructura narrativa no convencional.

Sovint, en els documentals, es barregen diferents veus i això dóna un resultat híbrid. És difícil que en un documental només hi hagi una sola tipologia. En aquest documental també hi haurà presents diverses tipologies així que el resultat serà el d’un documental híbrid. Agrupa la tipologia expositiva, observacional i reflexiva. La part expositiva del documental és la queda reflectida a partir dels propis

²¹ Nichols, B. (2010). *Introduction to Documentary*. (2na edició). Bloomington: Indiana University Press.

testimonis, és a dir, dels periodistes que hi ha al documental, i es basa en entrevistes a periodistes professionals, experiències en primera persona de diferents testimonis i material d’arxiu que majoritàriament es tracta d’obres cinematogràfiques. La part observacional serà conformada per escenes purament descriptives: les escenes típiques periodístiques. Allà la càmera vol passar totalment desapercebuda. I finalment hi ha la presència de la tipologia reflexiva, la que aporta un contrapunt crític i reflexiu al documental per tal que els espectadors fonamentin i puguin crear la seva pròpia opinió del tema.

4. TREBALL DE CAMP

4.1 ELEMENTS DE TREBALL

El documental estarà constituït a partir de quatre tipus de materials:

- recull d’experiències de diferents periodistes
- entrevistes amb professionals del sector
- escenes típiques del món periodístic
- conjunt de cites textuais i referències cinematogràfiques.

4.2 EXPERIÈNCIES

Aquest primer bloc de material de treball està format per un recull d’experiències de periodistes. Són esdeveniments, anècdotes i experiències emotives de periodistes. Instants que els han marcat, històries que els hi han quedat gravades a la memòria... No es busca però, una experiència únicament agradable. Es busca qualsevol situació que hagi marcat als seus protagonistes: ja siguin bones o dolentes, desagradables o agradables, positives o negatives. Res més que reflectir la realitat.

El documental vol abastar tots els àmbits periodístics possibles: televisió, ràdio, premsa escrita, periodisme digital, fotoperiodisme, etc. Així com també tot tipus de periodistes: des del becari fins al periodista que porta 50 anys exercint la professió.

Les persones amb les que s’ha contactat eren conegudes o s’han buscat expressament pel tema a treballar. Les experiències personals, explicades en primera persona per els propis protagonistes, van acompanyades per un petit context situacional relacionat amb la seva especialització periodística. És així perquè el tractament audiovisual d’aquest punt del documental és anar intercalant imatges del periodista relatant la seva experiència i conjuntament inserts d’aquesta situació.

Per a la realització de les experiències es va partir d’una llista inicial que recull diferents àmbits de la professió. El documental final hauria de contenir experiències d’una gran diversitat de perfils periodístics.

Perfils:

- Periodista esportiu
- Periodista oficinista
- Periodista polític/ de jutjats
- Periodista radiofònic
- Fotoperiodista
- Periodista del cor
- Periodista local
- Presentador/a
- Corresponsal
- Periodista cultural

A continuació hi ha les experiències obtingudes juntament amb una petita descripció de la situació que pot acompanyar-les.

- **Periodista esportiu. Situació:** Imatges de periodistes en un camp de futbol. Hi ha tranquil·litat al camp. La càmera a peu de gespa. És la tarda i hi ha una llum tènue al camp. Es fa una panoràmica. A mesura que la càmera gira el cel es torna més fosc, es fa de nit, el camp es va emplenant d’aficionats i es visualitza als periodistes fent les seves tasques a peu de camp. Càmeres, ràdio i premsa treballant a ritme frenètic. Amb petos i acreditacions, disparant càmeres, agafant micròfons, perseguint jugadors. Per finalitzar aquesta seqüència apareixerà un PP del peu d’un jugador que fa rodolar la pilota quan sona el xiulet de l’àrbitre.
FET1: “ Em van trucar des de la televisió que fugís a pota, perquè no se’m sentia. Cridaven insults cap a mi i deien que em pegarien. Des de llavors no vull tornar a aquell camp. O hi vaig molt abans de l’inici del partit i marxo tard o no hi vaig.” Xavi Lemus, periodista del Departament d’Esports de TV3.
FET2: “ Un any vam anar als mundials als Estats Units a Orlando. Per ser periodistes vam poder entrar a l’Universal Studios sense pagar. Tractaven molt bé als periodistes en aquella època. D’això fa uns anys, ara és una altra cosa”. Jacint Garcia, càmera d’esports a TV3.
FET3: “ Vaig anar com a càmera al Marroc. Gravàvem una pujada a una muntanya. Imagina’t 8 hores caminant sense parar i amb una càmera al braç. Va ser tota una aventura. Molt divertit i alhora molt cansat. Són experiències que no totes les professions et poden donar. ” Oscar Sanz, càmera d’esports a TV3.
- **Periodista polític/ de jutjats. Situació:** Molts periodistes apilonats a la sortida del Parlament esperant un càrrec polític important. Càmeres, micròfons, hi ha una trentena de persones. Van passant les hores i hi ha avorriment entre els presents i alhora també una certa crispació i tensió perquè no es sap el moment en el que sortirà. Al cap de molta estona esperant surt la persona en qüestió i passa per davant la zona de premsa. Comencen els flaixos indiscriminats de les càmeres. Els periodistes amb micròfon comencen una allau de preguntes. S’agafa un pla perquè es puguin veure bé les expressions dels periodistes i totes les càmeres.
FET: “Una dia sortint de gravar una roda de premsa de Esquerra Republicana de Catalunya al centre de Barcelona, estava Oriol Junqueres a fora quan jo marxava carregat amb tots els trastos. Ell sense que jo li digués res, se’m va dirigir i em va preguntar: “què et sembla, s’ha

entès?" Jo, sorprès per la pregunta li vaig parlar de la llum de la sala que era especialment xula " Carles Moral, ENG a TVE de Catalunya.

- **Per. radiofònic :** Cascos, micròfon. Estudis de ràdio molt petits. Rapidesa.
FET:: *"Jo diria que entrevistar als tres germans Roca, el fet que confiessin en mi com a becària per a fer aquest reportatge i que se'n fes també una versió en castellà per l'edició nacional de la web és un dels millors records de l'experiència a Ràdio Girona. No tant per qui estava entrevistant si no perquè considerava que era un repte i van confiar en mi per fer-lo". Olga Rodríguez. Becària Cadena Ser.*
- **Fotoperiodista: Situació:** Conjunt de fotografies d'en Gianluca i d'en Xavier, els dos protagonistes de les experiències.
FET 1: *"Le he estado dando vueltas y vueltas y no me viene a la cabeza un hecho o una persona en particular que me hayan marcado, si no varias, y ésta igual es una de las cosas que más me gustan de mi trabajo. Te cuento una de las tantas, que es Nadia Ghulam. Mi trabajo del día a día normalmente es algo muy rutinario (ruedas de prensa, sesiones en el parlament, actos varios bastante aburridos...). Pero cada día puede haber alguna sorpresa. Como el día que me enviaron a hacer un retrato a una joven afgana, Nadia Ghulam. Aquí la entrevista. Me marcó por su historia, y porque a pesar de haber tenido una vida muy dura, transmitía mucha energía vital. Le hice un retrato neutro, sin artificios. Su rostro y su mirada ya lo decían todo. Ella como otras personas con las que a veces me cruzo en mi trabajo son las que me marcan. De ellas aprendo mientras estoy haciendo mi trabajo. ¡Para mí esto no tiene precio!"*Gianluca Battista, fotògraf freelance. Actualment treballant per La Vanguardia.
FET 2: *"Vaig anar de vacances amb la meva família al Regne Unit. Va coincidir que hi havia un esdeveniment polític important. Porto la càmera sempre a sobre així que vaig fer algunes fotos. I vaig pensar, envia-les a redacció potser els hi interessa. Al dia següent vaig veure com s'havien publicat fotos meves en portada. Ni de vacances deixes la teva feina, és una manera de viure".* Xavier Cervera, treballa a La Vanguardia
- **Periodista del cor: Situació 1:** Una casa particular. Uns 4-5 periodistes esperen fora. Una cotxe surt del garatge de la casa, vidres tintats i se'n va per la carretera. Els periodistes, després de captar tot el que havia passat amb les càmeres, segueixen en la persecució del cotxe. **Situació 2:** En un lloc públic apareix una personalitat famosa. Fotoperiodistes del cor s'acosten al lloc i comencen a fer fotos.
FET: *"Un cop però em vaig trobar anant a gravar un cas d'una nena adolescent que havia pegat a una altra i ho havia gravat amb el mòbil. Aquell vídeo es va convertir en viral tot i ser prohibit i eliminat al cap de poc de la seva publicació. Així doncs era un tema conflictiu. Vàrem anar a agafar imatges dels exteriors de l'escola. La reportera tenia la missió d'entrevistar a nens que coneguessin a les implicades. No calia buscar nens perquè ells venien directament al veure'ns amb la càmera i el micròfon. S'intentava filtrar i mirar quins dels nens realment les coneixien. Molts d'ells, donava la sensació que eren capaços d'inventar qualsevol nexa amb les "boxejadores" per la tal de sortir a la tele. Estic segur que vàrem gravar algun nen que no la coneixien però no se què es va emetre finalment perquè no ho vaig veure".* Carles Moral, ENG TVE Catalunya.
- **Periodista local : Situació:** Un mitjà local d'una ciutat petita. Hi ha poca gent i és un redacció que conta amb pocs periodistes. Truquen a un dels periodistes que es troba a redacció, assegut davant l'ordinador. Surt corrents a cobrir un notícia que acaba de passar a la ciutat. Agafa la càmera, el trípode, el micròfon i marxa corrents. Arriba just per cobrir l'acte. Torna amb presses a la redacció. Es posa a editar la feina. No para de sonar el telèfon.

FET: « Aquella adrenalina que et fa estar inquiet i que tan bon punt et diuen què ha passat i a on, surts disparat com un coet cap a on calgui per empapar-te de l'ambient que es respira, què diu la gent, les autoritats, la resta de periodistes i la resta de gent que trobes en aquell moment.. Totes aquestes situacions que et treuen la son i el cansament fins que no has arribat al final de la qüestió i entens el qui, el per què i el com d'aquella situació. I a què es deuen aquests nervis, aquestes pessigolles, aquesta intranquil·litat i aquesta adrenalina? Perquè un periodista sap que és molt afortunat en veure allò que pocs poden presenciar però que necessiten saber. I la responsabilitat més gran, potser, és quan un arriba a la redacció i ha de plasmar tot allò que ha captat i encabir-ho en la seva crònica de minut i mig o pàgina sencera a cinc columnes, o en aquella fotografia que resumeix millor que cap altra tota l'experiència viscuda. la professió és intensa i molt gratificant" Aleix Freixas, TV Girona.

- **Presentador :** **Situació:** Reunió matinal de redacció. Ell (Àlex Castells) treballant igual que qualsevol altre. Corre amunt i avall de la redacció ultimant els últims detalls de l'informatiu. Es comença a preparar, el maquillen, es vesteix. Finalment imatges en el plató preparant-se. Càmeres. I imatges d'ell mentre presenta el TN Migdia.

FET: » N'hi ha tantes... És difícil quedar-me amb un únic moment, o una única anècdota. Per sort, aquesta professió m'ha donat la possibilitat de viure "in situ" grans moments esportius. He estat en un Mundial de futbol, competicions atlètiques, finals... Durant la meua etapa a Barça TV, un dels personatges que més vaig entrevistar va ser José Mourinho, aleshores ajudant de Van Gaal. Una nit al Camp Nou, molt freda, va anar a córrer al vestidor per agafar-me un anorac oficial de l'equip. En Mourinho! I vaig fer la meua transmissió, des de la banda, vestit com si formés part de l'staff tècnic del Barça. Recordo aquell moment en concret i aquella etapa en general d'una manera molt especial". Alex Castells conductor TNMigdia a TV3.

4.3 ENTREVISTES

El segon bloc de materials consisteix en les entrevistes. Es basa en una sèrie de qüestionaris adreçats a periodistes professionals on se'ls pregunta sobre l'opinió que tenen de l'ofici, què aporta la professió o les històries que els han marcat. El perfil del periodista d'aquest bloc de materials és el d'un periodista amb una llarga trajectòria periodística professional.

QÜESTIONARI BASE:

- 1- Com va sorgir la idea de ser periodista? Què et va cridar l'atenció de l'ofici?
- 2- Alguna vegada t'has involucrat massa en alguna història fins al punt d'haver-te afectat personalment?
- 3- Què és el que no sap la gent sobre aquest ofici?
- 4-Quina opinió en tens, en general, sobre el periodisme?

5- Què t’ha aportat a tu personalment la teva feina com a periodista?

6- Què és per tu el millor i el pitjor d’aquest ofici?

7- Els cínics no serveixen per aquest ofici, Kapuscinski dixit. Cert o fals i perquè?

-Específica per a directors de premsa escrita en paper i digital: **Com intervé el factor humà a l’hora de fer funcionar una redacció de 50 o 100 persones?**

-Específica per a corresponsals de guerra o a l’estranger: **Com es manté la serenitat i l’objectiu d’informar en les situacions extremes que segurament us ha tocat viure?**

-Específica per a editors i presentadors/locutors de Ràdio/TV generalistes: **Com afecta a la vostra vida privada la vostra permanent exposició pública en els mitjans?**

-Específica per Radio/TV Esports: **Què ha de tenir un periodista per ser un bon periodista d’esports?**

-Específica per a Fotoperiodistes: **Deixar la càmera i ajudar o anar a cercar encara una altre foto, la més bona?**

-Específica per videoperiodistes/ENG: **Hores i hores d’espera, amb fred i pluja o un sol de justícia, tot per una presa de pocs segons. Val la pena?**

-Específica director de mitjans/publicacions: **Com es poden gestionar els problemes en una redacció on el criteri econòmic és el que mana?**

LLISTAT DE PERIODISTES SELECCIONATS:

A continuació hi ha una llista de tots els periodistes contactats per a la realització de les entrevistes:

Prensa escrita- MIGUEL ÁNGEL BASTENIER. Ex-Director EL PAÍS Catalunya

Prensa escrita- ANTONIO FRANCO. Ex-Director EL PERIÓDICO

Corresponsal a l'estranger p. escrita- RAMÓN LOBO Ex. de EL PAÍS, té un bloc personal

Corresponsal a l'estranger premsa escrita- PLÀCID GARCÍA-PLANAS – LA VANGUARDIA

Ràdio i Televisió- ÀNGELS BARCELÓ- Cadena SER.

Televisió (Documental) – JOSEP MORELL – periodista audiovisual (la quimera)

Ràdio i Televisió- CARLES FRANCINO- Cadena SER

Ràdio i Televisió Esports- BERNAT SOLER -Tv3. Esports

Televisió Local- XAVIER MUIXÍ -notícies BTV cap informatius

Prensa digital- VICENT PARTAL- director VILAWEB

Prensa digital- IGNACIO ESCOLAR- director DIARIO.ES

Fotoperiodisme- SAMUEL ARANDA - freelance

Videoperiodisme ENG- FERRAN PRAT- ENG TV3

Ràdio- ROSA MARIA QUITLLET – ràdio 4

Publicació de revistes- JUAN MALDONADO – director de revistes: “*Vídeo Actualidad*”, “*Total*”

ENTREVISTES COMPLETES

Hi ha un total de 7 entrevistes realitzades, però per a la realització definitiva del documental s’haurien de realitzar un mínim de 15 perquè sigui prou complet. Els periodistes que han respost el qüestionari són: Plàcid Garcia-Planas, Àngels Barceló, Rosa Maria Quitllet, Vicent Partal, Bernat Soler, Josep Morell i Juan Maldonado.

ENTREVISTA PLÀCID GARCIA - PLANAS:

1. Com va sorgir la idea de ser periodista? Què et va cridar l’atenció de l’ofici?

Jo volia ser arquitecte, però els números em feien por. No sabia què estudiar. Vaig fer periodisme sense saber exactament on em ficava. Quan vaig començar en l’ofici, el que més em va cridar l’atenció va ser la rapidesa en la qual s’havia de fer tot. I el malament que escriuen els periodistes en general.

2. Alguna vegada t’has involucrat massa en alguna història fins al punt d’haver-te afectat personalment?

Com a reporter, un ha d’estar molt dins de la història i alhora molt fora. És difícil d’explicar, però és així. Alguna vegada m’he involucrat en la història, sí, però no prou com per canviar-la.

3. Què és el que no sap la gent sobre aquest ofici?

La rapidesa amb què es treballa. És literatura contrarellotge. L’altre, la insubstancialitat, em temo que la gent ja ho sap.

4. Quina opinió en tens, en general, sobre el periodisme?

Més que una opinió, tinc una pregunta que mai no se me’n va del cap: qui ens ha donat als periodistes la potestat d’explicar als altres la realitat?

5. Què t’ha aportat a tu personalment la teva feina com a periodista?

Els altres. M’ha regalat els altres. A Líbia, a l’Afganistan, al Líban, a Bòsnia... la mirada dels altres. Perquè la mirada més fèrtil és sempre la mirada de l’altre.

6. Què és per tu el millor i el pitjor d’aquest ofici?

El millor és compartir. Compartir amb el lector una mirada, una conversa, una descripció, un dolor, una reflexió. El pitjor? Anar sempre amb presses, amb un pam de llengua.

7. Els cínics no serveixen per aquest ofici, Kapuscinski dixit. Cert o fals i perquè?

Depèn. Una mica de cinisme no va malament, però només una miqueeeeta. En tot cas, segons la seva pròpia filosofia, Kapuscinski potser no serviria per a aquest ofici, perquè sembla que era un cínic.

8. Com es manté la serenitat i l’objectiu d’informar en les situacions extremes que segurament us ha tocat viure?

Pensant sempre en el teu deure. Pensant sempre que ningú no t’obliga a ser allà. Pensant sempre, sempre, sempre en el lector.

ENTREVISTA VICENT PARTAL:

1. Com va sorgir la idea de ser periodista? Què et va cridar l’atenció de l’ofici?

Per mi va ser una casualitat. Jo era mestre d’escola i a València es va posar en marxa “*El Temps*”, una revista setmanal en català. En aquella època no hi havia periodistes que sabessin escriure en català. A mi m’ho van proposar, em va picar la curiositat i em vaig posar a fer-ho. I em va encantar.

2. Alguna vegada t’has involucrat massa en alguna història fins al punt d’haver-te afectat personalment?

He estat molts anys treballant com a corresponsal a l’estranger. He viscut guerres, he viscut situacions molt violentes i és molt difícil que no et sentis involucrat. Hi ha moments en que és molt difícil. El que estàs vivint sobretot, es molt complicat. Però jo crec que és bo sentir-te involucrat. No entenc aquesta gent que diu jo no crec en això de la imparcialitat. I sí, m’ha passat.

3. Què és el que no sap la gent sobre aquest ofici?

És la quantitat de coses que callem. La gent s’imagina que som molts xerrameques, que parlem per parlar o que hi ha una conspiració que ens fa callar. I el que la gent no sap és que molt sovint callem perquè hem de demostrar que no podem. Callem perquè un periodista no pot explicar qualsevol cosa. S’han d’explicar les coses que es poden mostrar. Jo per exemple, sempre pense alhora de explicar alguna cosa en el mal que li puc fer de qui estic explicant una cosa. La gent a vegades no és conscient d’això. El silenci no sempre és una conspiració. Sinó que a vegades és responsabilitat. És una cosa que sempre m’obsessiona, que la gent no entén això.

4. Quina opinió en tens, en general, sobre el periodisme?

Fluixa. Crec que sobretot els mitjans com empreses han entrat en una dinàmica i una deriva molt complicada, que ara fa difícil exercir la professió. Jo crec que no som tot lo valents que hauríem de ser en general. Hi ha massa interessos que es barregen. La dificultat econòmica és obvia. Tot plegat fa que no estigui en el seu millor moment.

5. Què t’ha aportat a tu personalment la teva feina com a periodista?

Tot. Jo crec que el periodisme no és una professió, és una vocació, una manera de viure. Són les 9 del matí t’acabes d’aixecar i s’encén una ràdio. No hi ha horaris no hi ha ... és una forma de viure.

6. Què és per tu el millor i el pitjor d’aquest ofici?

Per mi el millor és la possibilitat de posar-me en la vida dels altres. Com diuen els anglesos posar-me en les sabates dels altres. Veure com viu les coses una altra persona. Tenir la oportunitat de descobrir . És molt important. Encara que sigui paradoxal amb el que he dit abans el que m’agrada menys és que no es pot desconnectar mai. Hi ha moments en que agrairies ser capaç de desconnectar. Amics o familiars que tenen altres professions i se’n van una setmana i no pensen per res en la feina . Nosaltres no podem fer això.

7. Els cínics no serveixen per aquest ofici, Kapuscinski dixit. Cert o fals i perquè?

A Kapuscinski se’l cita massa. No sempre ho encerta. Els cínics poden valer per aquest ofici. Jo crec que el problema no és cínica. Els únics que no valen per aquest ofici , l’únic que desqualifica algú és no ser honrat. Però hi ha molts periodistes que no són honorats . Per tant, diguem-ne que és una desqualificació moral. Res més que això. El periodisme al final és contar històries i contar-les d’una manera que atreguen a la gent , que es tingui interès en saber més d’allò que estàs contant i això pot fer-ho un cínica perfectament.

8. Com intervé el factor humà a l’hora de fer funcionar una redacció de 50 o 100 persones?

Molt. Aquí som 21. Quan la gent està trista o cansada va malament. Quan la gent està excitada el diari va bé. El factor humà és clau en qualsevol feina. En el Barça quan hi ha una setmana que els jugadors estan deprimits no funciona no. Però jo crec que no... l’estat d’ànim de la gent , el cansament de vegades passa que és de bojos. I no pots més. Tot això és normal i influeix molt.

ENTREVISTA JOSEP MORELL:

1. Com va sorgir la idea de ser periodista? Què et va cridar l’atenció de l’ofici?

No va ser una idea, m’hi vaig abocar de manera totalment vocacional, poc racional. Era el que volia fer i punt. Segurament al meu pare que és enginyer li hagués agradat que estudies arquitectura, però no estava dotat per les matemàtiques i l’àlgebra. M’agradava molt més la història. Malgrat que a la meua família no hi havia ningú que s’hagués dedicat a això. Va ser la primera cosa que em va dir el meu pare “jo no et podré ajudar” i recordo que li vaig contestar que no faria falta que no volia que m’ajudessin. De l’ofici em va cridar l’atenció d’entrar i descobrir històries diferents. Com deia Josep Mª Huertas Claveria “un periodista ha de tenir capacitat de sorpresa i estar cada dia disposat a aprendre coses noves”.

2. Alguna vegada t’has involucrat massa en alguna història fins al punt d’haver-te afectat personalment?

Fent televisió, o millor dit fent periodisme per la televisió hi ha hagut moltes històries que m’han afectat. Sobretot quan ho veus a la foscor de la sala de muntatge. Així fent memòria recordo que no vaig dormir bé durant prop d’una setmana després d’estar tres dies dins d’un sanatori mental a Cantàbria per un reportatge del programa 24hores de Canal+. Un altre va ser la vegada que seguíem

la història d’una vaga de miners a Astúries i la dona dels miners se li havia desmuntat un armari i vam acabar muntant-li l’armari entre els tres membres de l’equip de rodatge. Fent el programa 24 Hores per Canal + vivíem de manera molt intensa totes les històries, l’aventura aquella va durar prop de deu anys aprenent de l’escola francesa i fent periodisme. Ara darrerament en el documental “Vestida de negre” que vam fer a l’Afganistan a la sala de cirurgia de l’Hospital de la Creu Roja de Kandahar, estàvem rodant quan a un llit del costat va morir mentre estàvem treballant un noi de 12 anys ferit greument per un accident de moto. Vaig sortir al passadís a prendre una mica d’aire amb la protagonista del documental, la periodista Mònica Bernabé.

3. Què és el que no sap la gent sobre aquest ofici?

La gent crec que té molta informació sobre la feina que fem, el problema està en què moltes vegades es pensen que la majoria dels periodistes fem tots el mateix, opinar a les tertúlies. Darrere d’un projecte documental com el que hem fet pel Sense Ficció de TV3 a l’Afganistan hi ha la feina de set mesos de feina per acabar fent un producte que dura 55’ minuts. Això no ho sap molta gent sobre aquest ofici...

4. Quina opinió en tens, en general, sobre el periodisme?

El periodisme ben fet i fent la seva feina la d’explicar històries que fiscalitzin el poder és un element necessari que ajuda a mesurar l’estat de salut democràtica de les societats. És imprescindible sense llibertat no hi ha periodisme lliure i és difícil que pugui haver-hi un periodisme lliure sense llibertat. Ara bé un cop dit això en una societat com la nostra podria apuntar-te els problemes principals del nostre ofici: que és una feina mal pagada i que fa que el somni de molts professionals sigui el de créixer en l’escala professional abandonant molts cops la voluntat d’estar al carrer i entrar en una redacció. A molts països anglosaxons quan vas a una roda de premsa et trobes al periodista sènior que porta un grapat d’anys seguint aquell tipus d’informació i coneix a tothom. Al nostre país a les rodes de premsa s’envia els becaris, sense molta formació ningú fa preguntes de res... Hi ha algunes generacions de periodistes que no surten de la redacció i són bàsicament gestors de la informació, més ocupats en com l’empaquetaran que en el seu contingut i per últim tenim molts cops la dependència política dels mitjans de comunicació al nostre país, que moltes vegades viuen pendent de les subvencions per què no tenen una sòlida estabilitat empresarial.

5. Què t’ha aportat a tu personalment la teva feina com a periodista?

M’ha permès viure fent el que havia triat fer... Conèixer molta gent, endinsar-me en les seves vides i explicar moltes històries... Penso que encara molts cops maleeixi aquesta feina, nits en blanc o dormir fora de casa és el millor ofici que podia haver triat mai.

6. Què és per tu el millor i el pitjor d’aquest ofici?

Crec que en les dues preguntes ja tenen resposta les seves respostes anteriors ja queda prou clar que és el millor i pitjor d’aquest ofici. Només voldria dir que sóc un privilegiat i he fet coses al llarg de 31 anys que molts dels que comencen ara no podran fer per les circumstàncies i l’entorn econòmic, per la feblesa de les empreses i dels projectes...sé que sóc un privilegiat.

7. Els cíncics no serveixen per aquest ofici, Kapuscinski dixit. Cert o fals i perquè?

No pots ser un cínic i fer aquest ofici, la gent t’obre les portes de la seva vida, de les seves experiències, et deixen entrar mirar per un forat i després explicar-ho, has de ser respectuós, el cinisme no té lloc en aquesta feina. En quedo amb una frase que escriu Kapuscinski en aquest llibre “Para los periodistas que trabajamos con las personas, que intentamos comprender sus historias,

que tenemos que explorar y que investigar, la experiencia personal es, naturalmente, fundamental. La fuente principal de nuestro conocimiento periodístico son “los otros”. Los otros son los que nos dirigen, nos dan sus opiniones, interpretan para nosotros el mundo que intentamos comprender y describir”.

8. Hores i hores d’espera, amb fred i pluja o un sol de justícia, tot per una presa de pocs segons. Val la pena?

Això no ho he fet mai, i he estat hores esperant per fer un seguiment d’un personatge per què l’hem convençut d’entrar i retratar la seva vida... Això ho deixo per la gent que treballa, amb tot els meus respectes, en el fast-food dels informatius...de tota manera sí recordo en un reportatge que vam fer sobre l’entrada de l’Autoritat Nacional Palestina a Betlem després de 28 anys de govern israelià que la nit de nadal de 1996 vam estar esperant acabar un sopar amb els monjos franciscans del convent que tenien un convidat especial Yasser Arafat, per poder-li fer tres preguntes mentre passava per davant de nosaltres... La veritat és que va valdre la pena...sé que el dia de demà podré explicar moltes d’aquestes coses a gent que vulgui fer aquest ofici...

PREGUNTA ÀNGELS BARCELÓ:

Com intervé el factor humà a l’hora de fer funcionar una redacció de 50 o 100 persones?

En el periodisme el factor humà és la clau per tal d’assolir bons resultats. Jo mai he tingut la responsabilitat de dirigir una redacció. He gestionat bàsicament la feina de l’equip d’edició quan feia informatius per la televisió tant a TV3 com Tele5 i ara gestiono la feina de l’equip que fa un dels programes mítics de la ràdio com “Hora25”. Crec que sense un bon ambient de treball és molt difícil fer bé la nostra feina. Quan treballes moltes hores has d’estar a gust, has de poder solucionar els problemes parlant i buscant les solucions.

ENTREVISTA BERNAT SOLER :

1. Com va sorgir la idea de ser periodista? Què et va cridar l’atenció de l’ofici?

De petit ja seguia la informació: llegia diaris, escoltava la ràdio... I també m’agradava escriure. Suposo que tot això em va empènyer a ser periodista.

2. Alguna vegada t’has involucrat massa en alguna història fins al punt d’haver-te afectat personalment?

Sí, la mort de Tito Vilanova em fa afectar força. Després quan vaig fer el documental “Marcats pel Tito” ho vaig viure molt intensament des del punt de vista emocional.

3. Què és el que no sap la gent sobre aquest ofici?

Molta gent no coneix la relació entre periodistes i fonts d’informació. Alguns es pensen que hi ha periodistes que s’inventen les notícies i això és mentida. Tampoc saben els sacrificis d’horaris i familiars que s’han de fer per exercir la professió.

4. Quina opinió en tens, en general, sobre el periodisme?

El periodisme és una feina molt digna i la meva especialitat, el periodisme esportiu, també ho és, sempre que es faci amb rigor, respecte i honestat. Actualment hi ha moltes menes de periodisme. És cert que hi ha casos poc exemplars però també se’n fa de molta qualitat.

5. Què t’ha aportat a tu personalment la teva feina com a periodista?

M’ha permès conèixer molta gent interessant i també m’ha permès viatjar a molts llocs. És una manera de veure i viure el món privilegiada.

6. Què és per tu el millor i el pitjor d’aquest ofici?

El millor és fer una feina gens rutinària, que sempre et sorprèn i que et permet viatjar i conèixer gent. També la sensació quan tens una notícia i la dones en exclusiva. El pitjor, alguns horaris, la dificultat de combinar-ho amb la vida familiar i també la mala imatge que tenim.

7. Els cínics no serveixen per aquest ofici, Kapuscinski dixit. Cert o fals i perquè?

Jo crec que és una frase certa. Crec que en el periodisme, com en qualsevol feina, s’ha de ser honest. Jo sempre recomano que la millor manera per triomfar a la vida és sent bona persona.

8. Què ha de tenir un periodista per ser un bon periodista d’esports?

Ha de perdre la vergonya, tenir iniciativa i no quedar-se esperant a la taula de la redacció. S’ha de documentar, ha de fer contactes i ha de tenir olfacte per la notícia. Com qualsevol altre periodista.

ENTREVISTA ROSA MARIA QUITLLET:

1. Com va sorgir la idea de ser periodista? Què et va cridar l’atenció de l’ofici?

Suposo que en aquell moment la necessitat de fer una cosa diferent. Optava entre filologia o periodisme i vaig començar a escriure en un “mural”. Això em va decidir definitivament. Sobretot tenia força clar que volia treballar a la ràdio perquè m’apassiona la immediatesa. Al final vaig tenir sort.

2. Alguna vegada t’has involucrat massa en alguna història fins al punt d’haver-te afectat personalment?

Involucrar-me potser no, però quedar “tocada” per una notícia sí. En aquest cas recordo especialment l’accident d’un grup de noies i noies de dos instituts de Viladecans i Ripollet que van morir a Golmayo, prop de Soria. Aquella informació ens va frepar molt a tota la redacció.

3. Què és el que no sap la gent sobre aquest ofici?

Que és un ofici molt noble, molt compromès i molt necessari per garantir el dret a ser informat.

4. Quina opinió en tens, en general, sobre el periodisme?

Que és necessari en qualsevol societat democràtica, tot i que alguns mitjans utilitzen aquest dret com una arma de propaganda. Però el periodisme en majúscules és una part essencial de la nostra llibertat.

5. Què t’ha aportat a tu personalment la teva feina com a periodista?

No ho sé massa. Potser un intent constant d’entendre la realitat per poder-la explicar de la forma més fidedigna i plural.

6. Què és per tu el millor i el pitjor d’aquest ofici?

El millor de l’ofici és conèixer moltes persones interessants que t’expliquen coses molt interessants i t’ajuden a tenir una mentalitat més oberta i real del món on vivim. El pitjor segurament és quan veus que això mateix es manipula i potineja per posar en dubte la neutralitat que ha de tenir aquest ofici.

7. Els cínics no serveixen per aquest ofici, Kapuscinski dixit. Cert o fals i perquè?

Depèn. Si el cinisme és intel·ligent, ajuda més a explicar d’una forma “amena” allò que passa per difícil que sigui. Molta gent es pensa que és cínica i moltes vegades no s’adona que simplement és cruel o no té escrúpols.

ENTREVISTA JUAN MALDONADO:

1. Com va sorgir la idea de ser periodista? Què et va cridar l’atenció de l’ofici?

Todo empezó en Granada, mi ciudad, aunque yo ya vivía en Barcelona desde 1972, a donde emigré a los 17 años con varios jóvenes granadinos a estudiar Artes Gráficas y trabajar en lo que fuera. En 1974 me asaltó la idea de ser periodista. Estaba, como he dicho, en Granada. Allí me tocó hacer la mili. Era una época de gran movida política: no teníamos nada, éramos nada, pero había grandes expectativas. Entre ellas, que se acabara la dictadura, que muriera Franco. Yo era lector de revistas progres como Triunfo y Cuadernos para el Diálogo; también compraba La Codorniz, la gran revista de humor de Álvaro de Laiglesia, y leía entonces libros prohibidos que conseguía bajo mano en la rebotica de una librería de Granada, Al-Andalus; después, cuando volví a Barcelona tras el servicio militar, frecuenté otra librería alternativa de la calle Fernando, ahora Ferran. Aquella y esta librerías escondían obras de Juan Goytisolo, Juan Marsé, Ian Gibson, con su libro *“La muerte de Federico García Lorca”* y la represión nacionalista en Granada, de la editorial Ruedo Ibérico, un libro perseguido por el Régimen pero la Biblia de progres como nosotros que queríamos saber más del pasado. Era muy joven, pero ya me daba repelús no sólo la Prensa del Movimiento, también alguna prensa como La Vanguardia, tan señorona y tan vincula al poder, cualquier poder; sigue igual, es su ADN editorial. El caso es que los jóvenes, entonces, considerábamos el periodismo un arma de oposición a lo establecido. La efervescencia social, cultural, el sentir que se salía de un túnel oscuro donde los franquistas controlaban las farolas de iluminación, todo ello, nos empujó, a mí también, a ser periodistas. No condujo no sólo al periodismo, también la literatura. Leer era la vida. Siempre llevábamos papeles bajo el brazo: novelas, ensayos, alguna revista... algún periódico. En mi caso, leía en Granada un rotativo de Madrid, el “Diario Informaciones”, cuyo suplemento literario me gustaba mucho. Con mi regreso a Barcelona, me apunté a periodismo en la UAB. Fueron cinco años de estudios y de asambleas y de manifestaciones, desde 1975 a 1980. Trabajaba en imprentas y en editoriales hasta las 15 horas, y por la tarde iba a Bellaterra. En el último año empecé a colaborar fijo en la maquetación de una revista para quinceañeros llamada *Fans*; después, con los mismos emprendedores (antes esta palabra ni existía), seguí diseñando (también escribía algo) en *Vibraciones*... y acabé dirigiendo una revista de vídeo, *Video Actualidad*, la primera del mercado español, cuando ni había cintas para ver, sólo se utilizaba el vídeo para grabar... Digamos que

empecé a forjarme como periodista desde arriba, pero con un sueldo miserable... Después, llegaron otros tiempos. La democracia nos llenó de ansias por ser europeos.

2. Alguna vegada t’has involucrat massa en alguna història fins al punt d’haver-te afectat personalment?

Mis *historias* siempre han sido mensuales: hacer una revista cada mes, dirigirla, estar al frente, afecta mucho, y más si no tenías muchos recursos; y más si desde el año 1980 estás involucrado en ello. Es mucho, demasiado tiempo. Lo que más me afectaba era pensar *cómo llenaría las páginas* de la publicación, por lo que había que sacar temas de debajo de las piedras. Había que llegar con el producto al kiosco a finales de mes... para preparar ya el número siguiente el próximo mes y aparecer de nuevo en el kiosco. Un *continuum*. Pero como te refieres a *historias* en el sentido que dan los norteamericanos a contar lo que pasa, como trabajaba en publicaciones donde la denuncia no era la clave, sino la información de algún sector de la cultura o de la industria, lo que contabas no tenía tanta trascendencia social y procurabas no pillarte los dedos. Una prudencia que te permitía sobrevivir dentro de la precariedad. Sin embargo, tuve una historia de la que me aparté conscientemente porque desde la publicación que dirigía *—Vídeo Actualidad—* no podía hacer nada. En los primeros 80, ETA ya exigía el impuesto revolucionario y las amenazas. Pues bien, un empresario vasco, en Sonimag, la feria de la electrónica de Barcelona, me pidió ayuda porque le extorsionaban y tuve que decirle que en la publicación que dirigía esa información no se podía publicar, quizá si denunciaba en un periódico o en alguna radio... podría hacerse algo. Le ayudé con alguna llamada a un par de periodistas, aunque más con la intención oculta por mi parte de quitarme el problema de encima. No sé cómo acabó todo... pero debo confesar que esta historia durante meses me produjo un sentimiento de culpa por no haber sido más arrojado en el desempeño del oficio, aunque publicar la noticia hubiera necesitado del contraste de rigor y de la aprobación del editor... y romper el molde que suponía publicar algo social-político en una revista cuyo objetivo no era la denuncia...

3. Què és el que no sap la gent sobre aquest ofici?

La gente no sabe que este es un oficio realmente duro, que es una profesión a la que hay que dedicarle muchas horas si se quiere hacer bien, y para ello se debe tener mucha paciencia. Lo primero que llega, debe contrastarse sí o sí, pues la fuente siempre da gato por liebre en el sentido de que no siempre dice toda la verdad, y ya se sabe que en las medias verdades anida parte de la mentira... El lector, el televidente, el navegante de Internet, el twitero, etc, el público consumidor o activo debe saber que la fórmula no es otra que RIGOR + VERACIDAD, todo ello igual a CREDIBILIDAD. Ahí está el quid del oficio, un oficio en el que no se miente más que en otro, lo que ocurre es que en él la mentira se ve mucho, se viraliza incluso, y el desprestigio siempre acaba siendo galopante. Pero en el periodismo, como cree mucha gente, no hay kamikazes ni descerebrados de las exclusivas sin fundamento. No, no es tan venenosa la víbora como piensa el poder, quien se ha preocupado de confundir a la gente de que los periodistas son mal gente, canallas. Ya se decía así en la Dictadura. La clave, por tanto, es tener siempre a mano el antídoto al veneno y usarlo con moderación. LA DENUNCIA, CUANTO MÁS FRÍA, MEJOR.

4. Quina opinió en tens, en general, sobre el periodisme?

Lo considero “el mejor oficio del mundo”, creo que lo decía García Marquez en unas declaraciones que le leí a propósito de su trabajo periodístico en *Relato de un naufrago*, un librito que recomiendo. El periodismo es bueno para la sociedad, es una fuente constante de saber que se recicla continuamente, aunque escribas sobre arqueología, sobre piedras, como dicen quienes no aman las historias vivas. Periodismo es la vida: salud, política, alimentación, historia, ciencia, humor, arte, diseño, agricultura, navegación, redes sociales, nuevas tecnologías... llenaría varios folios. Lo importante es contar esas

historias con honradez, diciendo la verdad de lo que sabes como informador, no guardando ninguna carta en la manga como los trileros o los viejos tahures del Mississippi. Repito: honradez con la verdad que se sabe. Esa es la verdadera libertad de expresión del informador.

5. Què t’ha aportat a tu personalment la teva feina com a periodista?

Disgustos y ansiedades aparte –ineludibles a la hora de llegar a tiempo a las fechas de cierre de una publicación–, yo siempre tiendo y he tendido a olvidar los malos momentos. Así que el periodismo me ha aportado satisfacciones, o sólo recuerdo éstas. Los disgustos, los errores, las meteduras de pata, el cabreo de algunos lectores que pueda afectarte, todo ello se ha olvidado en el número siguiente. Y un reportaje bien elaborado, una entrevista interesante, unas fotos que gustan, unas páginas que agradan a la vista, una revista que el mes en curso tiene unos contenidos impecables siempre llenan. Solo faltaría. Lo importante es saber que esa satisfacción, incluso vanidad o arrogancia, siempre debe ser pasajera.

6. Què és per tu el millor i el pitjor d’aquest ofici?

Lo mejor es la satisfacción, como he dicho, de ejercer el oficio: aún me llena de orgullo recordar –hace 40 años– la carta que me publicaron en la revista *Triunfo* en la que protestaba contra un las muertes, en Almería y Madrid, de estudiantes por la represión de guardia civil. La titulaba *Los autócratas demócratas*. Por otro lado, en el plato de la balanza de *lo mejor*, creo que el periodista es un *amateur* en muchísimas materias, lo que le convierte en un sabio dinámico y no en experto aburrido. Tiene algo de explorador, de aventurero, debe estar cambiando de orientación a menudo, su GPS mental es muy activo; ese saber que siempre empieza de cero le convierte en más humilde de lo cree. Humilde con las verdades o datos que tiene entre manos, y si es humilde lo considero buena gente, no un buenista, sino un tipo honrado, ya se ha dicho. ¿Lo peor de este oficio? Que su protagonista principal, el propio periodista no crea en él. Tampoco se trata de considerarse el rey del mambo, no. Se trata de creer en uno mismo trabajando mucho, leyendo como un desesperado (si no lees, no puedes escribir y hablas mal), investigando sobre aquello que no te convence, ser crítico con lo que te llega. Y, sobre todo, no ser un pardillo.

7. Els cínicos no serveixen per aquest ofici, Kapuscinski dixit. Cert o fals i perquè?

Para mí, un cínico no tiene cabida en el periodismo. Considero que para practicar este oficio hay que creer en la gente, en la sociedad a la que se dirige el informador, creer en el pueblo (en el sentido republicano de la II República) pero sin que le afecten los cantos de sirena de los que representan al pueblo, escuchar la voz de los lectores, de los oyentes, de los navegantes, etc. Ya sé que hay una corriente de irónicos de carteleros que se enseñorean en la columnas y que alardean de buena pluma, “periodismo sonajero”, que decía Marsé de Umbral, pero eso es birlibirloque sin riesgo. A estos recomendaría tres nombres, aparte de Kapuscinski: Juan José Millás, Manuel Rivas y Manuel Vicent. Buen estilo y mejor fondo. El cinismo tiene mucho que ver con no creer en el mundo, en las personas. Y el periodismo está HECHO POR PERSONAS, HABLA DE PERSONAS Y VA DIRIGIDO A LAS PERSONAS, parafraseando al director creativo de la revista People cuando definía su publicación.

8. Com es poden gestionar els problemes en una redacció on l'àmbit econòmic és el que mana?

Mientras la publicación no tenga a un mecenas –o a la Generalitat o al Estado– dispuesto a apoyar directamente a la redacción pase lo que pase y caiga quien caiga, lo económico siempre manda. Es una obviedad decirlo, pero si no funcionan los números, las letras no salen o no se publican. Claro que como nunca se sabe qué es más importante, si las letras o el dinero, si el huevo o la gallina, lo mejor en no

pararse a un buscar una solución: buscar el equilibrio entre uno y otro es primordial, es lo sostenible. Y, por supuesto, las tensiones entre la *pasta* y los *curritos* (quienes generan y adecentan la información) no dejarán de existir nunca. MEJOR. Si no hay tensión no hay información. Debe tenerse muy claro que esta última es más buena cuanto más personas –o capitostes– hay interesado en que no salga a la luz. Y para salir del lado oscuro sin demasiadas heridas, quizá debería negociarse. Con tus jefes de la pasta o con los amos del planeta.

4.4 ESCENES TÍPIQUES DEL MÓN PERIODÍSTIC

Aquest tercer bloc de materials està format per un conjunt de situacions totalment observacionals de les rutines del dia a dia en el món periodístic. Seran gravades amb so ambient. Al llarg del documental algunes d’aquestes situacions també aniran acompanyades de música en segon pla per tal de donar un contrapunt reflexiu en el discurs.

1. És d’hora al matí. La ciutat es desperta. Els primers quioscos obren i els bars comencen a preparar els primers cafès. Arriben els diaris. Ja hi ha moviment pel carrer. La gent es para a fer un cop d’ull als diaris. A les cafeteries està encesa la televisió, es veuen les notícies. La gent dels bars està prenent el cafè. (Mentre passen totes aquestes imatges, el so serà el d’una emissora de ràdio donant notícies)
2. Una cafeteria. Una periodista ha quedat per trobar-se allà amb un testimoni o amb alguna font d’informació. La periodista està asseguda en una taula mentre espera, repassant apunts i notes en una llibreta mentre pren un cafè. Finalment, arriba la persona que està esperant. Es saluden, s’incorpora a la taula i comencen a parlar.
3. Una redacció. Moviment dels periodistes fent feina. Treballant en els ordinadors. Tot un dia preparant un article o una peça informativa.
4. Equip gravant en un exterior(director, càmera, periodista...). El periodista va parlant rere càmera amb els protagonistes del documental/ reportatge. Auxiliar de producció rep trucades, gestiona entrevistes... hi ha bon ambient.
5. Un periodista amb l’equip ENG està fent un stand-up a càmera. Mentre el periodista va parlant va apareixent gent darrere seu fent tonteries a la càmera: saludant, posant-se simplement davant la càmera perquè se’ls vegi.
6. Les 7 del matí d’un diumenge. Primer pla d’un despertador que sona i una mà que l’apaga. Un periodista surt del llit es pren un cafè i marxa a treballar.
7. Moltes persones en algun tipus de celebració (àmbit celebració/entrega de premis/presentació...) Els periodistes són uns convidats més, vestits elegantment. Barrejats entre la multitud. Parlen, riuen, beuen, mengen. Es tracta d’un esdeveniment social. Però estan treballant: notes, fotos, entrevistes...
8. Imatges dels entrevistats tots junts estil *Making off* de les entrevistes. Mentre els maquillen, mentre parlen, es veu la càmera i els entrevistats així com el plató en general. En algun moment surten uns quants parlant animadament.
9. Sala de postproducció. Muntadors treballant amb les imatges. Moltes pantalles, una sala fosca.
10. Imatges de reunions de redacció, xerrades entre els editors d’informatius i els periodistes, també amb direcció. Trobades formals entre els periodistes.

4.5 CITES LITERÀRIES I FRAGMENTS AUDIOVISUALS

Aquest quart bloc de material està format per cites i fragments cinematogràfics. Es recullen frases cèlebres, fragments il·lustratius del periodisme en pel·lícules, il·lustracions i fotografies. S’han extret a partir de la lectura i el visionat de pel·lícules. Dins l’apartat de fragments cinematogràfics s’ha diferenciat entre les imatges de pel·lícula que apareixen al guió i les imatges dels inserts que acompanyen a les entrevistes.

4.5.1 CITES

- *“Es erróneo escribir sobre alguien con quien no se ha compartido al menos un poco de su vida.”* Another day of life. Kapuscinsky.
- *“El poder de un periodista no está basado en el derecho a preguntar , sinó en el derecho a exigir respuestas.”* Milan Kundera.²²
- *“No hay reglas para ello, sinó una actitud de base y una mente mínimamente capaz de ordenar lo que percibe. La pluralidad de las opciones profesionales permiten que el periodismo lleguen personas desde todos los campos, desde todos los intereses temáticos y, también, desde todos los niveles culturales.”* Margarita Rivière²³
- *“Para los periodistas que trabajamos con las personas, que intentamos comprender sus historias, que tenemos que explorar y que investigar , la experiencia personal es, naturalmente, fundamental”.* Kapuscinsky.
- *El periodismo es una maravillosa escuela de vida”.* Alejo Carpentier²⁴
- *“Y es que un buen periodista ha de tener verdadera curiosidad por los temas que está tratando. Un periodista no debe hacer jamás una sola pregunta cuya contestación no quiera saber. De esa curiosidad genuina, de ese interés develar lo que hay más allá, nace el buen periodismo. El periodista debe tener ambición. Ambición de escribir bien, más allá de lo circunstancial y lo efímero.”* Rosa Montero²⁵
- *“Creo que para ejercer el periodismo, ante todo, hay que ser un buen hombre , o una buena mujer: buenos seres humanos.”* Kapuscinsky
- *“El periodismo es libre o es una farsa.”* Rodolfo Walsh²⁶
- *“¿ Un camino duro? Desde luego, pero no creo que más difícil que el de otras profesiones ni muy diferente en la proporción de buenas y malas personas, de gente lista e inepta, honrada o deshonesto.”* Margarita Rivière
- *“En nuestro oficio hay algunos elementos específicos muy importantes. El primer elemento es una cierta disposición a aceptar el sacrificio de una parte de nosotros mismos.”* Kapuscinsky

²² Kundera, M. (1990). *La inmortalidad* (1era edició) Barcelona: Tusquets.

²³ Rivière, Margarita. (1994). *Profesiones con futuro. Periodista* (1era edició). Barcelona: Grijalbo

²⁴ Alejo Carpentier: novelista, narrador i escriptor cubà.

²⁵ Rosa Montero: periodista i escriptora espanyola.

²⁶ Rodolfo Walsh: escriptor, traductor i periodista argentí.

- *“El periodismo consiste esencialmente en decir.”* Gilbert Keith Chesterton²⁷
- *“El periodismo no es ni una profesión ni un oficio. Es un cajón de sastre para meticones e inadaptados... acceso falso al lado posterior de la vida, un agujero sucio y meado desechado por el supervisor del editorial, pero justo lo bastante profundo para que un borracho se acurruque allí desde la acera, y se masturbe como un chimpancé en la jaula de un zoo.”*Hunter S. Thompson²⁸
- *“El periodismo es el tejido de mentiras más complejo que jamás se haya inventado.”* Kurt Tucholsky²⁹
- *“Nuestra profesión es una lucha constante entre nuestro propio sueño , nuestra voluntad de ser completamente independientes y las situaciones reales en que nos encontramos, que nos obligan a ser, en cambio , dependientes de los intereses, puntos de vista, expectativas de nuestros editores”.* Kapuscinsky.
- *“La cultura es la primera y única arma de un periodista. Sin ella es imposible sobrevivir, como suelen hacer los periodistas, en la boca del Lobo”.* Margarita Rivière.
- *“Tened paciencia y trabajad”.* Kapuscinsky
- *“¿Por dónde ha entrado usted? Por la puerta. ¿Sabe usted que no se puede pasar? He pasado. ¿Quién es usted? Un periodista”.*Azorín³⁰
- *“Amo el periodismo por esto. Temo al periodismo por esto. ¿Qué otro oficio permite a uno vivir la historia en el instante mismo de su devenir y también ser un testimonio directo? El periodismo es un privilegio extraordinario y terrible; no es raro, si se es consciente, debatirse en mil complejos de ineptitud. No es raro, cuando me encuentro ante un acontecimiento o un encuentro importante, que sienta como una angustia, el miedo de no tener bastantes ojos, bastante oídos y bastante cerebro para ver y oír y comprender, como una carcoma infiltrada en la madera de la historia”.* Oriana Fallaci³¹
- *“Se trata muchas veces de un trabajo colectivo”* Kapuscinsky
- *“Los periodistas son como chacales, y uno no puede permitir que los chacales lo muerdan. Tiene que ir para otro lado.”* Robert De Niro³²
- *“A los escritores nos pagan por decir mentiras y a los periodistas por decir la verdad, y es muy peligroso, según parece, intercambiar oficios: al escritor que siempre pretende decir la verdad nadie lo lee, y al periodista que cuenta mentiras lo despiden”.* José Carlos Somoza³³
- *“El periodismo es el mejor oficio del mundo”.* Gabriel García Márquez³⁴

²⁷ Gilbert Keith Chesterton: escriptor i periodista britànic de principis segle XX.

²⁸ Hunter S. Thompson: periodista i escriptor americà

²⁹ Kurt Tucholsky: periodista i escriptor alemany

³⁰ Azorín: pseudònim de José Augusto Trinidad Martínez Ruiz. Novel·lista, dramaturg i crític literari espanyol.

³¹ Oriana Fallaci: escriptora , periodista i activista italiana.

³² Robert de Niro: actor, director y productor de cinema nordamericà.

³³ José Carlos Somoza: escriptor espanyol.

³⁴ Gabriel García Márquez: escriptor, guionista i periodista colombià.

4.5.2 FRAGMENTS CINEMATOGRAFICS- GUIÓ

- BIG EYES- TIM BURTON

" Los cincuenta fueron una gran década para los hombres. Yo soy Dick Nollan y me dedico a inventarme cosas. Soy reportero. Esta es la historia más extraña que he cubierto en mi vida . Empezó el día que Margaret Ulbrich abandonó a su marido. 1:30-2:30.

“Saben lo que me cabreó? Que Margaret le soltará el bombazo a un tal Vic pinchadiscos y no a un periodista respetable como yo” Fragment 1:22:32 – 1:24:18

- VÍDEO AL JAZEERA

El vídeo mostra un periodista de la cadena àrab al Jazeera fent un directe des de Gaza. A mitja retransmissió el periodista no pot seguir parlant, es posa a plorar i abandona el pla de càmera.

- GRITOS DE SILENCIO – R. JOFFÉ

Moment de la pel·lícula en la qual els soldats cambodjans agafen els periodistes i se'ls emporten a la seva base. L'escena és totalment observacional. No hi ha diàleg.(53'-55')

- PAPARAZZI –PAUL ABASCAL

Fragment 1: Situació normal d'un paparazzi a un famós. El famós parla amb el fotògraf perquè no li faci fotos al seu fill:

“-Ahora vuelvo cariño.

-Eh como estas Bob.

– Yo bien¿ Qué hace aquí?

– ¿Yo? He venido a ver el partido. ¿Como esta Zack? Es un niño mayor..¿Pronto será su cumpleaños no?

- Si quiere fotos más haga las que quiera pero no tiene derecho a hacerle fotos a mi hijo

– La ley me empara señor Laramie. Tengo derecho a fotografiar a quién me de la gana en un sitio público.

-No sin mi consentimiento de acuerdo

– Ahora es alguien, será mejor que vaya acostumbrándose . Es por su seguridad, le ruego amablemente que no haga fotos a mi hijo.

Fragment 2: Tres cotxes circulant per la carretera a la nit. Dos cotxes de fotoperiodistes i un altre d’un actor famós. Hi uns persecució que acaba amb accident de cotxe. No hi ha diàleg

- EL GRAN CARNAVAL – BILLY WILDER

- Buena pregunta teniendo en cuenta que soy el mejor donde quiera que trabajo. Me han despedido de 11 periódicos con una circulación total de 7 millones de ejemplares y por razones que le aburrirían.

- Abúrrame

- Soy un buen embustero. He vendido mucho en mi vida. Le he mentido a gente con cinturón y ha gente con tirantes pero nunca fui tan tonto como para mentirle a alguien que lleva las dos cosas

- ¿Cómo dice?

- Usted es un hombre precavido que lo controla todo dos veces así que no voy a mentirle [...]

- Nada de alcohol en la oficina. Y yo pago 60 a la semana

- Acepto. ¿Cuál es mi mesa?

- La de al fondo. A lo mejor se va este mismo sábado.

- Cuanto antes mejor.

4.5.3 FRAGMENTS CINEMATOGràFICS- INSERTS

- FOTOGRAFIA EXPERIÈNCIA GIANLUCA

- MARCATS PER TITO” 35- DEPARTAMENT ESPORTS TV3.

Imatges Tito Vilanova mentre li fan una entrevista i celebrant un gol del Barça.

- VESTIDA DE NEGRE. JOSEP MORELL.

Imatges d’un hospital on están arribant ferits. La periodista Mònica Bernabé.

³⁵ Televisió de Catalunya. (2015). *Marcats per Tito*. Recuperat de <http://www.cma.cat/tv3/alacarta/Esport3/Marcats-per-Tito/video/5417172/>

- TEMPS D’AVENTURA:TOUBKAL.ESPORTS 33

Imatges d’un grup d’excursionistes pujant el cim del Toubkal. És de nit i a mesura que van pujant es va fent més clar.

- FRAGMENT RADIOFÒNIC - EL MÓN A RAC 1.

Dijous 14 de maig de 2015- El Món a RAC1. Son les 8 del matí bon dia Catalunya ...

“Són les 8 i tres minuts, Benvinguts a el món. (sintonia) El món a Rac 1 amb Jordi Basté. Vinga que ja és Dijous, Dijous 14 de maig de 2015.avui”Avui Comencem amb un ambient molt suau. En alguns llocs de Catalunya hem tingut la primera nit tropical de la temporada amb termòmetres que difícilment han estat per sota dels 20 graus El migdia tornarà a ser estiu amb moltes màximes d’entre 30 i 37 graus. Durant el matí el cel quedarà enterbolit mentre que a la tarda hi haurà més estones de sol. Pel que fa el trànsit no hi ha incidències destacables a banda de les retencions habituals De seguida ampliïm aquestes informacions però abans uns apunts imprescindibles per anar pel món amb Caixa Bank..... per cert que la premsa esportiva d’aquest matí, concretament el Marca ja dispara aquest matí: el fiasco del siglo. La peor pesadilla possible. Elminados por el exjugador madridista morata. Doncs ja ho tenim “

5. ESCALETA

1. Component humà i sentimental
 - 1.1 Vídeo periodista Al Jazeera
 - 1.2 Frase Garbriel García Màrquez
 - 1.3 Entrevista Plàcid Garcia Planas
 - 1.4 Entrevista Josep Morell
 - 1.5 Entrevista Bernat Soler

- 1.6 Entrevista Vicent Partal
 - 1.7 Entrevista Juan Maldonado
 - 1.8 TÍTOL + subtítol
 - 1.9 Experiència Aleix
 - 1.10 Experiència Olga
 - 1.11 Entrevista Àngels Barceló
 - 1.12 Entrevista Vicent Partal
2. Quina visió té la societat del periodisme
- 2.1 Escena matí i quioscos
 - 2.2 Fragment pel·lícula Paparazzi
 - 2.3 Entrevista Josep Morell
 - 2.4 Frase Hunter. S. Thompson
 - 2.5 Experiència Carles Moral
 - 2.6 Experiència Xavi Lemus
 - 2.7 Frase Robert de Niro
3. Què aporta el periodisme
- 3.1 Escena cafeteria trobada periodistes
 - 3.2 Entrevista Plàcid
 - 3.3 Experiència Oscar
 - 3.4 Frase Kapuscinski
 - 3.5 Entrevista Rosa Maria
 - 3.6 Entrevista Juan Maldonado
 - 3.7 Entrevista Bernat Soler
 - 3.8 Entrevista V. Partal
 - 3.9 Experiència Àlex Castells
 - 3.10 Entrevista Josep Morell
 - 3.11 Experiència Gianluca
4. Els cínics no serveixen per aquest ofici.
- 4.1 Frase Rosa Montero
 - 4.2 Frase Azorín
 - 4.3 Fragment pel·lícula El Gran Carnaval
 - 4.4 Frase Kapuscinski
 - 4.5 Entrevista Plàcid
 - 4.6 Entrevista Bernat Soler
 - 4.7 Entrevista Quitllet
 - 4.8 Entrevista Josep Morell
 - 4.9 Fragment pel·lícula Big Eyes
 - 4.10 Entrevista Maldonado
 - 4.11 Entrevista Partal
5. El periodisme des de dins
- 5.1 Fragment pel·lícula Paparazzi
 - 5.2 Entrevista Josep Morell
 - 5.3 Entrevista Partal

- 5.4 Experiència Carles Moral
 - 5.5 Entrevista Quitllet
 - 5.6 Entrevista Josep Morell
 - 5.7 Escena reunions redacció
 - 5.8 Experiència Jacint Garcia
 - 5.9 Entrevista Maldonado
 - 5.10 Entrevista Plàcid
 - 5.11 Frase Kapuscinski
6. El que la gent no sap del periodisme
- 6.1 Escena celebració
 - 6.2 Entrevista Bernat
 - 6.3 Entrevista Quitllet
 - 6.4 Entrevista Plàcid
 - 6.5 Entrevista Partal
 - 6.6 Entrevista Maldonado
 - 6.7 Entrevista Josep
7. Part final
- 7.1 Escena Making off
 - 7.2 Bernat
 - 7.3 Juan
 - 7.4 Quitllet
 - 7.5 Partal
 - 7.6 Plàcid
 - 7.7 Frase Margarita Rivière
 - 7.8 Morell
 - 7.9 Escena rodatge
 - 7.10 Quitllet
 - 7.11 Bernat
 - 7.12 Partal
 - 7.13 Maldonado
 - 7.14 Frase Alejo Carpentier
 - 7.15 Plàcid
 - 7.16 Escena plató
 - CRÈDITS

6. GUIÓ

SEQUÈNCIA	IMATGE	Descripció	SO	MÚSICA / EFECTES
1. 1Component humà i sentimental	Vídeo Youtube	Periodista Al Jazeera. El vídeo mostra un periodista de la cadena àrab “Al Jazeera” fent un directe des de Gaza. A mitja retransmissió el periodista no pot seguir parlant: tot equipat amb casc i armilla es posa a plorar i abandona el pla de càmera.	So vídeo	
1.2	Pantalla negra + cita	<i>“ El periodismo es el mejor oficio del mundo ”. Gabriel García Márquez</i>	Segueix el so del vídeo (va disminuint gradualment+ els últims 5 segons silenci.)	
1.3	PM+ PP Plàcid Garcia-Planas. Inserts Per. Guerra (pel·lícula los Gritos del Silencio)	Plàcid Garcia- Planas. Corresponsal de Guerra a La Vanguardia: “Com a reporter, un ha d’estar molt dins de la història i ahora molt fora. És difícil d’explicar, però és així. Alguna vegada m’he involucrat en la història, sí, però no prou com per canviar-la.”		Entra música tema 1. 2P
1.4	PM + PP Josep Morell + insert imatges documental “Vestida de Negra” Sense Ficció de TV3. L’última imatge del primer testimoni acaba amb un insert del documental. Inserts imatges documental “ 24 h” canal + de Cantàbria	Josep Morell – Periodista audiovisual: “ A Afganistan estàvem rodant quan a un llit del costat va morir un noi de 12 anys ferit greument per un accident de moto. Vaig sortir al passadís a prendre una mica d’aire amb la protagonista del documental: la periodista Mònica Bernabé.” “Hi ha hagut moltes històries que m’han afectat. Sobretot quan ho veus a la foscor de la sala de muntatge. Recordo que no vaig dormir bé durant prop d’una setmana després d’estar tres dies dins d’un sanatori mental a Cantàbria per un reportatge del programa 24hores de Canal+. Fent aquest programa vivíem de manera molt intensa totes les	So vídeo	

		històries”.		
1.5	PM+ PP Bernat Soler + Fragment documental “Marcats pel Tito” realitzat per el Departament d’Esports de TV3.	Bernat Soler- periodista d’Esports a TV3: “La mort de Tito Vilanova em va afectar força. Després quan vaig fer el documental “Marcats pel Tito” ho vaig viure molt intensament des del punt de vista emocional”		
1.6	PM+ PP Vicent Partal Insert fotos corresponsal	Vicent Partal - Director Vilaweb: “He estat molts anys treballant com a corresponsal a l’estranger. He viscut guerres, he viscut situacions molt violentes i és molt difícil que no et sentis involucrat. Hi ha moments en que és molt difícil. Però jo crec que és bo sentir-te involucrat. No entenc aquesta gent que diu: jo no crec en això de la imparcialitat”.		
1.7	PM+PP Juan Maldonado	Juan Maldonado –periodista, professor i director de revistes: “Tuve una historia de la que me aparté conscientemente porque desde la publicación que dirigía – <i>Vídeo Actualidad</i> – no podía hacer nada. En los primeros 80, ETA ya exigía el impuesto revolucionario y las amenazas. Pues bien, un empresario vasco, en Sonimag, la feria de la electrónica de Barcelona, me pidió ayuda porque le extorsionaban y tuve que decirle que en la publicación que dirigía esa información no se podía publicar, quizá si denunciaba en un periódico o en alguna radio... podría hacerse algo. Le ayudé con alguna llamada a un par de periodistas, aunque más con la intención oculta por mi parte de quitarme el problema de encima. No sé cómo acabó todo... pero debo confesar que esta historia durante meses me produjo un sentimiento de culpa por no haber sido más arrojado en el desempeño del oficio”		
1.8	Acaba amb un negre	TÍTOL “SI JO T’EXPLIQUÉS...” subtítol: L’altra cara del periodisme	Els últims tres segons es comença a sentir l’Aleix	1P i finalitza tema 1.

1.9	PM Llarg/ PP/PM – Escorç Aleix. Inserts Situació Periodisme local.	Aleix Freixas– periodista TV Girona: <i>“Aquella adrenalina que et fa estar inquiet i que tan bon punt et diuen què ha passat i a on, surts disparat com un coet cap a on calgui per empapar-te de l’ambient que es respira, què diu la gent, les autoritats, la resta de periodistes i la resta de gent que trobes en aquell moment.. Totes aquestes situacions que et treuen la son i el cansament fins que no has arribat al final de la qüestió i entens el qui, el per què i el com d’aquella situació i a què es deuen aquests nervis, aquestes pessigolles, aquesta intranquil·litat i aquesta adrenalina? Perquè un periodista sap que és molt afortunat en veure allò que pocs poden presenciar però que necessiten saber. I la responsabilitat més gran, potser, és quan un arriba a la redacció i ha de plasmar tot allò que ha captat i encabir-ho en la seva crònica de minut i mig o pàgina sencera a cinc columnes, o en aquella fotografia que resumeix millor que cap altra tota l’experiència viscuda. la professió és intensa i molt gratificant”</i> Aleix Freixas, TV Girona.		
1.10	PG + PM Olga Rodríguez	Olga Rodríguez – Becària Ràdio Ser : <i>“Jo diria que entrevistar als tres germans Roca, el fet que confiessin en mi com a becària per a fer aquest reportatge i que se’n fes una versió en castellà per l’edició nacional de la web és un dels millors records de l’experiència a Ràdio Girona. No tant per qui estava entrevistant si no perquè considerava que era repte i van confiar en mi per fer-lo”</i>		Entra tema 2 cap al final de la declaració de l’Olga 2P
1.11	PM Àngels Barceló + inserts imatges reunió de redacció Àngels Barceló.	Àngels Barceló- conductora del programa Hora 25 a Cadena Ser: <i>“En el periodisme el factor humà és la clau per tal d’assolir bons resultats. Jo mai he tingut la responsabilitat de dirigir una redacció. He gestionat bàsicament la feina de l’equip d’edició quan feia informatius per la televisió tant a TV3 com Tele5 i ara gestiono la feina de l’equip que fa un dels programes mítics de la ràdio com “Hora25”. Crec que sense un bon ambient de treball és molt difícil fer bé la nostra feina. Quan treballes moltes hores has d’estar a gust, has de poder solucionar els problemes parlant i buscant les solucions.”</i>	So ambient	
1.12	PM Vicent Partal + inserts	V. Partal: <i>“Aquí som 21. Quan la gent està trista o cansada va</i>		S’acaba tema 2.

	imatges redacció Vilaweb	malament. Quan la gent està excitada el diari va bé. El factor humà és clau en qualsevol feina. “		
2. 1 Quina visió té la societat del periodisme.	Plans generals dels carrers i quioscos. PM de persones al bar prenent cafè i mirant el diari i la televisió. PP de diaris.	És d’hora al matí. La ciutat es desperta. Els primers quioscos obren i els bars comencen a preparar els primers cafès. Arriben els diaris. Ja hi ha moviment pel carrer. La gent es para a fer un cop d’ull als diaris i als telenotícies que es passen per la televisió en les cafeteries. Prenen el cafè..	Fragment radiofònic <i>El Món a Rac 1</i> : “Són les 8 i tres minuts, Benvinguts a el món. (sintonia) El món a Rac 1 amb Jordi bast-e Vinga que ja és Dijous, Dijous 14 de maig de 2015.avui”Avui Comencem amb un ambient molt suau. En alguns llocs de Catalunya hem tingut la primera nit tropical de la temporada amb termòmetres que difícilment han estat per sota dels 20 graus [...]”	
2.2	Fragment pel·lícula Paparazzi	<p>“-Ahora vuelvo cariño. -Eh como estas Bob. – Yo bien¿ Qué hace aquí? – ¿Yo? He venido a ver el partido. ¿Como esta Zack? Es un niño mayor..¿Pronto será su cumpleaños no? - Si quiere fotos más haga las que quiera pero no tiene derecho a hacerle fotos a mi hijo – La ley me empara señor Laramie. Tengo derecho a fotografiar a quién me de la gana en un sitio público. -No sin mi consentimiento de acuerdo. – Ahora es alguien, será mejor que vaya acostumbrándose . Es por su seguridad, le ruego amablemente que no haga fotos a mi hijo.</p> <p>(Más tard surt el fotoperiodista tornant a fer fotografies al fill i l’actor famós s’enfada)</p>		

2.3	PM/PP Josep Morell.	J. Morell: “La gent crec que té molta informació sobre la feina que fem, el problema està en què moltes vegades es pensen que la majoria dels periodistes fem tots el mateix, opinar a les tertúlies.”		
2.4	Pantalla negra + frase	<i>“El periodismo no es ni una profesión ni un oficio. Es un cajón de sastre para meticones e inadaptados... acceso falso al lado posterior de la vida, un agujero sucio y meado desechado por el supervisor del editorial, pero justo lo bastante profundo para que un borracho se acurruque allí desde la acera, y se masturbe como un chimpancé en la jaula de un zoo.”</i> Hunter S. Thompson		Entra tema 3. 1P
2.5	Plans Carles Moral + situació periodista i ENG	Carles Moral-reporter notícies ENG TVE: “ Un cop però em vaig trobar anant a gravar un cas d’una nena adolescent que havia pegat a una altra i ho havia gravat amb el mòbil. Aquell vídeo es va convertir en viral tot i ser prohibit i eliminat al cap de poc de la seva publicació. Així doncs era un tema conflictiu. Vàrem anar a agafar imatges dels exteriors de l’escola. La reportera tenia la missió d’entrevistar a nens que coneguessin a les implicades. No calia buscar nens perquè ells venien directament al veure’ns amb la càmera i el micròfon. S’intentava filtrar i mirar quins dels nens realment les coneixien. Molts d’ells, donava la sensació que eren capaços d’inventar qualsevol nexa amb les “boxejadores” per la tal de sortir a la tele. Estic segur que vàrem gravar algun nen que no la coneixien però no se què va emetre finalment perquè no ho vaig veure”.		2P
2.6	PM/PP Xavi Lemus Situació periodisme Esportiu so directe.	Xavi Lemus- periodista esports TV3: “ Em van trucar des de la tele que fugís a pota, perquè no se’m sentia. Cridaven insults cap a mi i deien que em pegarien. Des de llavors no vull tornar a aquell camp. O hi vaig molt abans de l’inici del partit i marxo tard o no hi vaig.”		
2.7	Frase a pantalla negra	<i>“Los periodistas son como chacales, y uno no puede permitir que los chacales lo muerdan. Tiene que ir para otro lado”.</i> Robert De Niro		1P i finalitza
3.1 Què aporta	Plans generals, PM i PP	Una cafeteria. Una periodista ha quedat per trobar-se allà amb un	So ambient	

el periodisme.		testimoni d’alguna notícia o bé amb alguna font d’informació. La periodista està asseguda en una taula mentre espera, repassant apunts i notes en una llibreta mentre pren un cafè. Finalment, arriba la persona que està esperant. Es saluden, s’incorpora a la taula i comencen a parlar.		
3.2	PM/ PP Plàcid	Plàcid: “El altres. El periodisme m’ha regalat els altres. A Líbia, a l’Afganistan, al Líban, a Bòsnia... la mirada dels altres. Perquè la mirada més fèrtil és sempre la mirada de l’altre.”		
3.3	Plans Oscar Sanz + inserts programa Temps d’aventura: Toubkal	Oscar Sanz- càmera Esports TV3 : “ Vaig anar com a càmera al Marroc. Gravàvem una pujada a una muntanya. Imagina’t 8 hores caminant sense parar i amb una càmera al braç. Va ser tota una aventura. Molt divertit i alhora molt cansat. Són experiències que no totes les professions et poden donar. “ Oscar Sanz, TV3.		Entra tema 4. 2P
3.4	Frase a pantalla completa	<i>“Para los periodistas que trabajamos con las personas, que intentamos comprender sus historias, que tenemos que explorar y que investigar , la experiencia personal es, naturalmente, fundamental”.</i> Kapuscinski.		1P
3.5	PM/ PP Rosa Maria Quitllet	Rosa Mª Quitllet – editora d’informatius Ràdio 4: “ El millor de l’ofici és conèixer moltes persones interessants, que t’expliquen coses molt interessants i t’ajuden a tenir una mentalitat més oberta i real del món on vivim.”		2P
3.6	PM/PP J. Maldonado	Juan Maldonado. “Yo siempre tiendo y he tendido a olvidar los malos momentos. Así que el periodismo me ha aportado satisfacciones, o sólo recuerdo éstas. Y un reportaje bien elaborado, una entrevista interesante, unas fotos que gustan, unas páginas que agradan a la vista, una revista que el mes en curso tiene unos contenidos impecables siempre llenan. Solo faltaría. Lo importante es saber que esa satisfacción, incluso vanidad o arrogancia, siempre debe ser pasajera. “		

3.7	PM/ PP Bernat Soler	Bernat Soler: “M’ha permès conèixer molta gent interessant i també m’ha permès viatjar a molts llocs. És una manera de veure i viure el món privilegiada.”		
3.8	PM Vicent Partal	V. Partal: “Jo crec que el periodisme no és una professió, és una vocació, una manera de viure. Són les 9 del matí t’acabes d’aixecar i s’encén una ràdio. No hi ha horaris no hi ha ... és una forma de viure. “		
3.9	Plans Àlex + Inserts imatges mundials i esdeveniments diversos futbol	Àlex Castells-conductor TN Migdia Esport TV3 <i>“Per sort, aquesta professió m’ha donat la possibilitat de viure “in situ” grans moments esportius. He estat en un Mundial de futbol, competicions atlètiques, finals. Durant la meua etapa a Barça TV, un dels personatges que més vaig entrevistar va ser José Mourinho, aleshores ajudant de Van Gaal. Una nit al Camp Nou, molt freda, va anar a córrer al vestidor per agafar-me un anorac oficial de l’equip. En Mourinho! I vaig fer la meua transmissió, des de la banda, vestit com si formés part de l’staff tècnic del Barça. Recordo aquell moment en concret i aquella etapa en general d’una manera molt especial”</i>		
3.10	PM Josep Morell	Morell: “M’ha permès viure fent el que havia triat fer... Conèixer molta gent, endinsar-me en les seves vides i explicar moltes històries... Penso que encara molts cops maleeixi aquesta feina, nits en blanc o dormir fora de casa és el millor ofici que podia haver triat mai.”		S’acaba la música.
3.11	Plans Gianluca + Inserts fotografies de les quals parla a l’experiència	Gianluca Battista- fotoperiodista freelance. Treballa per a la Vanguardia : <i>“Le he estado dando vueltas y vueltas y no me viene a la cabeza un hecho o una persona en particular que me hayan marcado, si no varias, y esta igual es una de las cosas que más me gustan de mi trabajo. Te cuento una de las tantas, que es Nadia Ghulam. Mi trabajo del día a día normalmente es algo muy rutinario (ruedas de prensa, sesiones en el parlament, actos varios bastante aburridos...). Pero cada día puede haber alguna sorpresa. Como el día que me enviaron a hacer un retrato a una joven afgana, Nadia</i>		

		<i>Ghulam. aquí la entrevista: Me marcó por su historia, y porque a pesar de haber tenido una vida muy dura, transmitía mucha energía vital. Le hice un retrato neutro, sin artificios. Su rostro y su mirada ya lo decían todo. Ella como otras personas con las que a veces me cruzo en mi trabajo son las que me marcan. De ellas aprendo mientras estoy haciendo mi trabajo. Para mí esto no tiene precio!”</i>		
4.1 Els cínics no serveixen per aquest ofici.	Frase a pantalla completa.	<i>“Y es que un buen periodista ha de tener verdadera curiosidad por los temas que está tratando. Un periodista no debe hacer jamás una sola pregunta cuya contestación no quiera saber. De esa curiosidad genuina, de ese interés develar lo que hay más allá, nace el buen periodismo. El periodista debe tener ambición. Ambición de escribir bien, más allá de lo circunstancial y lo efímero.” Rosa Montero</i>		Entra tema 5. 1P però baixa intensitat.
4.2	Frase a pantalla completa	<i>“¿Por dónde ha entrado usted? Por la puerta. ¿Sabe usted que no se puede pasar? He pasado. ¿Quién es usted? Un periodista”. Azorín</i>		
4.3	Fragment pel·lícula el GRAN CARNAVAL	<p>“-Buena pregunta teniendo en cuenta que soy el mejor donde quiera que trabajo. me han despedido de 11 periódicos con una circulación total de 7 millones de ejemplares y por razones que le aburrirían</p> <p>-Abúrrame</p> <p>-Soy un buen embustero. He vendido mucho en mi vida. Le he mentido a gente con cinturón y ha gente con tirantes pero nunca fui tan tonto como para mentirle a alguien que lleva las dos cosas</p> <p>-¿Cómo dice?</p> <p>-Usted es un hombre precavido que lo controla todo dos veces así que no voy a mentirle [...]</p> <p>-Tenemos una regla. Nada de alcohol en la oficina.</p> <p>- ¿ Y fumar?</p>		Tema 5 queda en pausa

		<p>-Por supuesto. Y yo pago 60 a la semana</p> <p>-Acepto.</p> <p>-¿Cual es mi mesa?</p> <p>-La de al fondo, a lo mejor se va este mismo sábado.</p> <p>-Cuánto antes mejor. “</p>		
4.4	Frase a pantalla completa.	“ Els cíncics no serveixen per aquest ofici” Kapuscinski		Es reanuda tema 5. 1P
4.5	PM/ PP Plàcid	Plàcid: “Depèn. Una mica de cinisme no va malament, però només una miqueeeeta. En tot cas, segons la seva pròpia filosofia, Kapuscinski potser no serviria per a aquest ofici, perquè sembla que era un cínic.”		2P
4.6	PM/PP Bernat Soler	B. Soler: “Jo crec que és una frase certa. Crec que en el periodisme, com en qualsevol feina, s’ha de ser honest. La millor manera per triomfar a la vida és sent bona persona.”		
4.7	PM/ PP Rosa Maria Quitllet	Quitllet : “Si el cinisme és intel·ligent, ajuda més a explicar d’una forma “amena” allò que passa per difícil que sigui. Molta gent es pensa que és cínic i moltes vegades no s’adona que simplement és cruel o no té escrúpols.”		
4.8	PM/PP Josep Morell	J. Morell: “No pots ser un cínic i fer aquest ofici, la gent t’obre les portes de la seva vida, de les seves experiències, et deixen entrar mirar per un forat i després explicar-ho, has de ser respectuós, el cinisme no té lloc en aquesta feina.”		
4.9	Fragment pel·lícula BIG EYES	“Saben lo que me cabreó? Que Margaret le soltará el bombazo a un tal Vic pinchadiscos y no a un periodista respetable como yo”		

4.10	PM/PP Maldonado	J. Maldonado: “Para mí, un cínico no tiene cabida en el periodismo. Considero que para practicar este oficio hay que creer en la gente, en la sociedad a la que se dirige el informador, creer en el pueblo (en el sentido republicano de la II República) pero sin que le afecten los cantos de sirena de los que representan al pueblo, escuchar la voz de los lectores, de los oyentes, de los navegantes, etc. Ya sé que hay una corriente de irónicos de carteleros que se enseñorean en la columnas y que alardean de buena pluma, “periodismo sonajero”, que decía Marsé de Umbral, pero eso es birlibirloque sin riesgo. A estos recomendaría tres nombres, aparte de Kapuscinski: Juan José Millás, Manuel Rivas y Manuel Vicent. Buen estilo y mejor fondo. El cinismo tiene mucho que ver con no creer en el mundo, en las personas. Y el periodismo está HECHO POR PERSONAS, HABLA DE PERSONAS Y VA DIRIGIDO A LAS PERSONAS, parafraseando al director creativo de la revista People cuando definía su publicación”		
4.11	PM/PP V. Partal	V. Partal: “A Kapuscinski se’l cita massa. No sempre ho encerta. Els cínics poden valer per aquest ofici. Jo crec que el problema no és cíníc. Els únics que no valen per aquest ofici , l’únic que desqualifica algú és no ser honrat. Però hi ha molts periodistes que no són honrats . Per tant, diguem-ne que és una desqualificació moral. Res més que això. El periodisme al final és contar històries i contar-les d’una manera que atreguen a la gent , que es tingui interès en saber més d’allò que estàs contant i això pot fer-ho un cíníc perfectament.”		Va disminuint d’intensitat fins que s’acaba
5. 1 El periodisme des de dins.	Fragment pel·lícula Paparazzi	Tres cotxes circulant per la carretera a la nit. Dos cotxes de fotoperiodistes i un altre d’un actor famós. Hi uns persecució que acaba amb un accident de cotxe.		
5.2	PM/PP J. Morell	J. Morell: ” La gent crec que té molta informació sobre la feina que fem, el problema recau en què moltes vegades es pensen que la majoria dels periodistes fem tots el mateix, opinar a les tertúlies.”		
5.3	PM/ PP V. Partal + inserts	V. Partal: “Crec que sobretot els mitjans com empreses han entrat en		Entra tema 6. 2P

	d’una redacció a ritme frenètic	una dinàmica i una deriva molt complicada, que ara fa difícil exercir la professió. Jo crec que no som tot lo valents que hauríem de ser en general. Hi ha massa interessos que es barregen. La dificultat econòmica és obvia. Tot plegat fa que no estigui en el seu millor moment.”		
5.4	Plans Carles Moral + inserts imatges roda de premsa	Carles Moral: <i>“Una dia sortint de gravar una roda de premsa de Esquerra Republicana al centre de Barcelona, estava Oriol Junqueres a fora quan jo marxava carregat amb tots els trastos. Ell sense que jo li digués res, se’m va dirigir i em va preguntar: “què et sembla, s’ha entès?” Jo sorprès per la pregunta li vaig parlar de la llum de la sala que era especialment xula “</i>		
5.5	PM/PP Rosa Maria	Rosa Maria: “És necessari en qualsevol societat democràtica, tot i que alguns mitjans utilitzen aquest dret com una arma de propaganda. Però el periodisme en majúscules és una part essencial de la nostra llibertat.”		
5.6	PM/PP J. Morell.	Josep Morell: “El periodisme ben fet i fent la seva feina la d’explicar històries que fiscalitzin el poder és un element necessari que ajuda a mesurar l’estat de salut democràtica de les societats. És imprescindible sense llibertat no hi ha periodisme lliure i és difícil que pugui haver-hi un periodisme lliure sense llibertat. Ara bé un cop dit això en una societat com la nostra podria apuntar-te els problemes principals del nostre ofici: que és una feina mal pagada i que fa que el somni de molts professionals sigui el de créixer en l’escala professional abandonant molts cops la voluntat d’estar al carrer i entrar en una redacció. A molts països anglosaxons quan vas a una roda de premsa et trobes al periodista sènior que porta un grapat d’anys seguint aquell tipus d’informació i coneix a tothom. Al nostre país a les rodes de premsa s’envia els becaris, sense molta formació ningú fa preguntes de res... Hi ha algunes generacions de periodistes que no surten de la redacció i són bàsicament gestors de la informació, més ocupats en com l’empaquetaran que en el seu contingut i per últim tenim molts cops la dependència política dels mitjans de comunicació al nostre país, que moltes vegades viuen pendent de les subvencions per què no tenen una		

		sòlida estabilitat empresarial.”		
5.7	PG + PM	Imatges de reunions de redacció, xerrades entre els editors d’informatius i els periodistes, també amb direcció. Trobades formals entre els periodistes.		
5.8	Plans Jacint	Jacint Garcia- periodista TV3 : “ <i>Un any vam anar als mundials als Estats Units a Orlando. Per ser periodistes vam poder entrar a l’Universal Studios sense pagar. Tractaven molt bé als periodistes en aquella època. D’això fa uns anys, ara és una altra cosa</i> ”.		
5.9	PM/PP Maldonado	J. Maldonado: ” Lo considero “el mejor oficio del mundo”, creo que lo decía García Marquez en unas declaraciones que le leí a propósito de su trabajo periodístico en Relato de un naufrago, un librito que recomiendo. El periodismo es bueno para la sociedad, es una fuente constante de saber que se recicla continuamente, aunque escribas sobre arqueología, sobre piedras, como dicen quienes no aman las historias vivas. Periodismo es la vida: salud, política, alimentación, historia, ciencia, humor, arte, diseño, agricultura, navegación, redes sociales, nuevas tecnologías... llenaría varios folios. Lo importante es contar esas historias con honradez, diciendo la verdad de lo que sabes como informador, no guardando ninguna carta en la manga como los trileros o los viejos tahures del Mississippi. Repito: honradez con la verdad que se sabe. Esa es la verdadera libertad de expresión del informador”		
5.10	PM/PP Plàcid.	Plàcid: “Més que una opinió, tinc una pregunta que mai no se me’n va del cap: qui ens ha donat als periodistes la potestat d’explicar als altres la realitat?”		
5.11	Frase a pantalla completa. Acaba amb un negre els últims 3 segons.	“ <i>Nuestra profesión es una lucha constante entre nuestro propio sueño, nuestra voluntad de ser completamente independientes y las situaciones reales en que nos encontramos, que nos obligan a ser, en cambio, dependientes de los intereses, puntos de vista, expectativas de nuestros editores</i> ” . Kapuscinski.		1P. S’acaba aquí.

6.1.El que la gent no sap del periodisme	Plans generals/ PM/ PP	Moltes persones en algun tipus de celebració (àmbit celebració/entrega de premis/presentació...) Els periodistes són uns convidats més, vestits elegantment. Barrejats entre la multitud. Parlen, riuen, beuen, mengen. Es tracta d’un esdeveniment social. Però estan treballant: notes, fotos, entrevistes..	So ambient	Comença tema 7 al final. 2P
6.2	PM/PP B. Soler + inserts situació despertador	Bernat Soler: “ Molta gent no coneix la relació entre periodistes i fonts d’informació. Alguns es pensen que hi ha periodistes que s’inventen les notícies i això és mentida. Tampoc saben els sacrificis d’horaris i familiars que s’han de fer per exercir la professió.”		
6.3	PM/PP Rosa Maria Quitllet	Rosa Maria: “És un ofici molt noble, molt compromès i molt necessari per garantir el dret a ser informat.”		
6.4	PM/PP Plàcid + Imatges inserts redacció treballant	Plàcid: “La rapidesa amb què es treballa. És literatura contrarellotge. L’altre, la insubstancialitat, em temo que la gent ja ho sap.”	Als 10” comença a parlar.	
6.5	PM/PP Vicent	Vicent: “És la quantitat de coses que callem. Si la gent s’imagina que som molts xerrameques, que parlem per parlar o que hi ha una conspiració que ens fa callar. I el que la gent no sap és que molt sovint callem perquè hem de demostrar que no podem . Callem perquè un periodista no pot explicar qualsevol cosa . S’ha d’explicar les coses que es poden mostrar. Jo per exemple, sempre pensé alhora de explicar alguna cosa en el mal que li puc fer de qui estic explicant una cosa. La gent a vegades no és conscient d’això. El silenci no sempre és una conspiració. Sinó que a vegades és responsabilitat. És una cosa que sempre m’obsessiona, que la gent no entén això. “		
6.6	PM/PP Juan	Juan Maldonado: “ La gente no sabe que este es un oficio realmente duro, que es una profesión a la que hay que dedicarle muchas horas si se quiere hacer bien, y para ello se debe tener mucha paciencia. Lo primero que llega, debe contrastarse sí o sí, pues la fuente siempre da		

		gato por liebre en el sentido de que no siempre dice toda la verdad, y ya se sabe que en las medias verdades anida parte de la mentira... El lector, el televidente, el navegante de Internet, el twitero, etc, el público consumidor o activo debe saber que la fórmula no es otra que RIGOR + VERACIDAD, todo ello igual a CREDIBILIDAD. Ahí está el quid del oficio, un oficio en el que no se miente más que en otro, lo que ocurre es que en él la mentira se ve mucho, se viraliza incluso, y el desprestigio siempre acaba siendo galopante. Pero en el periodismo, como cree mucha gente, no hay kamikazes ni descerebrados de las exclusivas sin fundamento. No, no es tan venenosa la víbora como piensa el poder, quien se ha preocupado de confundir a la gente de que los periodistas son mal gente, canallas. Ya se decía así en la Dictadura. La clave, por tanto, es tener siempre a mano el antídoto al veneno y usarlo con moderación. LA DENUNCIA, CUANTO MÁS FRÍA, MEJOR.”		
6.7	PM Josep Morell + inserts imatges sala postproducció muntatge documental	Josep Morell: “ Darrere d’un projecte documental com el que hem fet pel Sense Ficció de TV3 a l’Afganistan hi ha la feina de set mesos de feina per acabar fent un producte que dura 55’ minuts. Això no ho sap molta gent sobre aquest ofici... “		S’acaba tema 7.
7.1 Part final	Plans Generals i PM dels entrevistats. Individualment i junts. Aquestes imatges es van intercalant amb els diferents testimonis. No sortiran totes les entrevistes a càmera però si que s’escoltaran.	Imatges dels entrevistats tots junts estil “Making off” durant les entrevistes. Mentre els maquillen , parlen entre ells, mentre fan l’entrevista.. Es veu la càmera i els entrevistats així com el plató en general.	Aniran sonant frases curtes dels entrevistats mentre van passant les imatges.	Tema 8. 2P.
7.2	PM/PP Bernat	Bernat Soler: ” El pitjor, alguns horaris, la dificultat de combinar-ho amb la vida familiar i també la mala imatge que tenim.”		
7.3	PM/PP Juan	Juan Maldonado: “ Que su protagonista principal, el propio periodista,		

		no crea en él. Tampoco se trata de considerarse el rey del mambo, no. Se trata de creer en uno mismo trabajando mucho, leyendo como un desesperado (si no lees, no puedes escribir y hablas mal), investigando sobre aquello que no te convence, ser crítico con lo que te llega. Y, sobre todo, no ser un pardillo”		
7.4	PM/PP Rosa Maria	Rosa Maria: “A vegades es manipula i potineja per posar en dubte la neutralitat que ha de tenir aquest ofici”		
7.5	PM/PP Vicent	Vicent: “No es pot desconnectar mai.”		
7.6	PM/PP Plàcid	Plàcid: “Anar sempre amb presses, amb un pam de llengua.”		
7.7	Frase a pantalla completa	<i>“¿ Un camino duro? Desde luego, pero no creo que más difícil que el de otras profesiones ni muy diferente en la proporción de buenas y malas personas, de gente lista e inepta, honrada o deshonesto.”</i> Margarita Rivière.		
7.8	PM/PP	Morell: “Sóc un privilegiat i he fet coses al llarg de 31 anys molts dels que comencen ara no podran fer per les circumstàncies i l’entorn econòmic, per la feblesa de les empreses i dels projectes..”		
7.9	PG i PM	Equip gravant en un exterior. (director, càmera, periodista...). Periodista parlant rere càmera amb els protagonistes del documental/ reportatge. Auxiliar de producció rep trucades, gestiona entrevistes... Bon ambient.	So ambient.	
7.10	PM/PP	Rosa Maria: “T’ajuda a tenir una mentalitat més oberta i real del món on vivim.”		Música baixa.
7.11	PM/PP	Bernat Soler: “ És una feina gens rutinària, que sempre et sorprèn i que et permet viatjar i conèixer gent”		
7.12	PM/PP	Partal: “ La possibilitat de posar-me en la vida dels altres. Veure com viu		

		les coses una altra persona. Tenir la oportunitat de descobrir.”		
7.13	PM/PP	<p>Maldonado: “Lo mejor es la satisfacción, como he dicho, de ejercer el oficio: aún me llena de orgullo recordar –hace 40 años– la carta que me publicaron en la revista Triunfo en la que protestaba contra un las muertes, en Almería y Madrid, de estudiantes por la represión de guardia civil. La titulaba Los autócratas demócratas.</p> <p>“Creo que el periodista es un <i>amateur</i> en muchísimas materias, lo que le convierte en un sabio dinámico y no en experto aburrido. Tiene algo de explorador, de aventurero, debe estar cambiando de orientación a menudo, su GPS mental es muy activo; ese saber que siempre empieza de cero le convierte en más humilde de lo cree.”</p>		
7.14	Frase	“El periodisme es una maravillosa escuela de vida” Alejo Carpentier		
7.15	PM/PP	Plàcid: compartir. Compartir amb el lector una mirada, una conversa, una descripció, un dolor, una reflexió.		
7.16	PG(tràveling)	Imatge plató allunyant-se i desenfocant-se		Fi tema 8.
7.17		CRÈDITS		Tema 9.

7. TRACTAMENT I ESTIL VISUAL

7.1 TRACTAMENT

El documental va dirigit a un públic generalista d'àmbit regional. No és un documental d'un tema que requereixi un coneixement específic així que pot interessar i ser entès per tothom. Malgrat que està basat en un territori concret i dins un àmbit determinat com és Catalunya, com que és un tractament molt genèric i universal pot interessar lluny d'aquest àmbit. Aquest fet també interessa per les vendes, tant abans en els mercats audiovisuals, com després a diferents canals de televisió.

7.2 PUNT DE VISTA

El documental es vol realitzar des d'un punt de vista realista, mostrant la realitat tal com és però també vol indagar i crear distància crítica amb el tema, buscant la reflexió per part de l'espectador. Parteix d'un enfocament general : el periodisme. Però es centra en una vessant molt concreta: l'experiència vital i emotiva de cada periodista vinculada amb la professió. És una visió molt panoràmica ja que hi intervenen molts periodistes.

7.3 FIL CONDUCTOR

El fil conductor es basa en un seguit de sub-temes del tema principal: la part emotiva de la professió. Aquests subtemes es correspondrien amb els temes principals de l'escaleta. Els subtemes es troben ben delimitats dins el documental: sempre hi ha un element distintiu que marca el principi o el final, ja sigui una fosa, el volum sonor, o una pantalla amb una frase reflexiva, per exemple. Els subtemes estan entre ells tots molt correlacionats i es van encadenant al llarg del documental. Es busca una cert continuïtat però alhora es van creant punts de tensió dins el documental per tal d'incrementar l'atenció dels espectadors.

7.4 ESTIL VISUAL

7.4.1- FOTOGRAFIA

En fotografia i en tots els apartats que es troben a continuació s'ha de distingir entre les entrevistes, les experiències i les escenes típiques del món periodístic. Cada un d'aquests apartats estan clarament diferenciats visualment.

Les entrevistes seran gravades a plató. Es jugarà amb el contrast de la llum perquè es reproduïxi una imatge d'intimitat i el periodista adquireixi tota l'atenció de la imatge. Així doncs, la importància de la imatge en les entrevistes recau totalment en el periodista que apareix en pantalla. El fons ajuda a crear contrast. Això es farà amb una tela negra totalment ideada per a l'ocasió. Es tracta doncs, d'una entrevista clàssica.

Les experiències estaran filmades en els llocs de treball de cada periodista que explica l’experiència, així que s’utilitzarà la llum natural. Es busca una imatge poc contrastada, lluminosa i suau.

Les escenes típiques seran gravades també amb llum natural però tractades en postproducció amb un filtre que els doni una textura de pantalla de televisió. Així tots els diferents tipus de materials estaran distingits dels altres. Es tracta de la part més observacional del documental, i, per tant, les imatges han de ser el més semblants possibles a la realitat.

7.4.2- ENQUADRAMENTS

Igual que ens els altres apartats, s’ha de diferenciar entre entrevistes, situacions i escenes.

En les entrevistes predominaran els PM i els PPP. S’aniran intercalant. En general, el bloc de les entrevistes es basa en una visió molt íntima i personal de cadascun dels periodistes entrevistats, ja que es tracta de reflexions d’aquests, així que es juga amb el canvi de plans per provocar un acostament íntim a l’espectador. No hi haurà dues entrevistes iguals. Els PPP agafaran plans de la cara, ulls, boca i mans.

Ahora de gravar les experiències s’utilitzaran enquadraments molt més oberts: PM Llarg , PM, PP i en ocasions molt puntuals també es gravarà amb PPP. Com que els llocs de rodatge de les experiències seran els llocs de treball d’aquestes persones hi haurà enquadraments molt diferents.

A les escenes s’utilitzaran tot tipus de plans, amb un especial predomini dels plans més oberts.

7.4.3- MOVIMENTS DE CÀMERA

En les entrevistes els plans seran tots fixes.

En les experiències s’utilitzaran molts moviments de càmera. Es grava tot en localitzacions diferents i hi ha una gran diversitat d’espais, el que fa que es puguin utilitzar molts moviments de càmera. La idea és combinar plans de tota mena. Fer tràvelings, plans fixes... que hi hagi diversitat per poder sustentar la idea de la diversitat també d’experiències en el món del periodisme en general.

Per a gravar les escenes típiques hi haurà molts moviments de càmera i per això s’utilitzarà l’steady cam. Cada situació és totalment diferent a l’anterior però en part es vol que tinguin un seguit de característiques en comú. El fet de que les situacions estiguin gravades amb steadycam, permet una flexibilitat molt elevada per a totes les situacions i es poden realitzar tot tipus de moviments. Aquí es jugarà amb canvis bruscos de càmera i també amb desenfocs i transfocs.

7.4.4 -MUNTATGE

Malgrat tenir un punt de reflexió, el documental tindrà un ritme alt en general. Les situacions serveixen per donar aire al documental i marcar les pauses entre els diferents apartats. Durant les entrevistes, que és el material del documental que pot ser més lent, es van insertant imatges de diverses situacions per donar-hi més ritme. En diversos punts del documental també s’utilitza el silenci, les foses, o les cites literàries per què el documental respiri.

7.4.5 -GRAFISMES

N’hi hauran de tres tipus: les frases a pantalla completa, els chyrons dels entrevistats i els chyrons dels periodistes que expliquen la seva experiència. En els chyrons hi haurà el nom i cognom del periodista i el tipus de periodista que és (corresponsal, periodista esportiu, càmera ENG, periodista radiofònic...)

7.4.6 -MÚSICA

La música que apareix en el documental és ideada per un compositor. Es traca d’un total de 8 temes que resseguiran de forma subtil i poc protagonista el fil del documental. Serà una música totalment instrumental: atmosfèrica, amb un to un pèl dramàtic i misteriosa. Cada peça musical va coordinada amb els diferents temes de l’escaleta, aquestes peces musicals apareixeran o bé en primer pla o bé en segon pla al llarg del documental.

8.EQUIP TÈCNIC

- 2 càmeres Black Magic Cinema
- Trípod de SACHLER
- 1 micròfon de corbata inal·làmbic
- 1 perxa amb micròfon de canó
- 1 maleta de 3 focus LED
- Format de gravació: Alta definició HD (1920-1080)
- 3 targetes de 32 GB- classe 10
- Portàtil
- Òptiques: 16-35mm, 35-70mm, 70-200mm
- Plató i il·luminació

9.EQUIP ARTÍSTIC

1. Realitzador/a
2. Guionista
3. Operador de càmera
4. Auxiliar de càmera / il·luminador
5. Operador de so
6. Auxiliar de producció (desplaçament , permisos..)
7. Maquillador/a
8. Muntador/a
9. Documentalista

10. PLA DE PRODUCCIÓ

PREPARACIÓ

Octubre-15
 Novembre-15
 Desembre-15
 Gener-16
 Febrer-16

RODATGE

Març-16
 Abril-16
 Maig-16

POSTPRODUCCIÓ

Juny-16
 Juliol-16
 Agost-16

11. PRESSUPOST

DESCRIPCIÓ	QUANTITAT	UNITAT	TOTAL
GUIÓ			
Argument original	1	4.000	4.000
Guió	1	5.000	5.000
Transcripcions	15	60	900
MÚSICA			
Compositor música original	1 (negociat)	3.000	3.000
	GUIÓ i MÚSICA		12.900
ALTRES DRETS			
Imatges arxiu	5	350	1.750
Imatges pel·lícules	5	500	2.500

Fotografies arxiu	30	100	3.000
	ALTRES DRETS		7.250
EQUIP ARTÍSTIC			
Director/ Realitzadors	1	6.000	6.000
Ajudant Realització	1	3.500	3.500
Auxiliar de Producció	1	3.500	3.500
Operador de càmera	1	4.000	4.000
Auxiliar de càmera	1	3.500	3.500
Maquillador	1	2.500	2.500
	EQUIP ARTÍSTIC		23.000
ESTUDIS DE RODATGE			
Permisos i taxes municipals	1	3.000	3.000
Lloguer plató	6 dies	1.000/dia	6.000
	ESTUDIS DE RODATGE		9.000
MUNTATGE I SONORITZACIÓ			
Sala edició vídeo	20 dies	400 /dia	8.000
Subtitulat	2 dies	400/ dia	800
Enregistrament mescles	2 dies	500/dia	1.000
Pre-muntatge	2 dies	300/dia	600
Etalonatge	2 dies	400/ dia	800
Capçalera, Grafisme i títols de crèdit	4 dies	400/dia (4)	1.600
Muntatge de Músiques	1	500	500
	MUNTATGE I SONORITZACIÓ		11.700
VARIS PRODUCCIÓ			
Telèfon en dates de rodatge	1	300	300
Papereria i altres	1	100	100
Dietes en preparació	20 dies	15/àpat (x3 persones)	900
	VARIS PRODUCCIÓ		1.400

MAQUINÀRIA I ELEMENTS DE RODATGE			
Càmera Black Magic Cinema	12 dies	150	1.800
Trípode SACHLER	12 dies	30	360
Bateries càmera i combo	12 dies	60	720
Micròfon de corbata inal·làmbric	12 dies	30	360
Perxa amb micròfon de canó	12 dies	20	240
Òptiques especials i complements: 16-35mm 900 euros, 35-70mm, 70-200mm	12 dies	100	1.200
Targetes de 32GB- classe 10	5	33	165
Material il·luminació adquirit (maleta de 3 focus LED)	10 dies	80	800
Il·luminació plató (llogat)	6 dies	100	600
Portàtil	1	600	600
	MAQUINÀRIA I ELEMENTS DE RODATGE 6.845		
TRANSPORTS			
Taxis en dates de rodatge	10	30 (aprox)	300
Gasolina en dates de rodatge	25	15	375
Peatges / Pàrquing de rodatge	15	20	300
	TRANSPORTS 975		
VIATGES			
Viatges rodatge(per Catalunya)	5	60	300
Facturació hotel	4 nits/ 5 dies	50/nit (x3 persones)	600
Dietes en data de rodatge	6 dies	20/àpat (x3 persones)	720
	VIATGES 1.620		
MATERIAL VERGE I CÒPIES			
Màster en cinta	1	300	300
Copies emissió Blu-ray	5	30	150
	MATERIAL VERGE I CÒPIES 450		

ASSEGURANCES			
Assegurança material de rodatge	1	300	300
Assegurança responsabilitat civil	1	3.000	3.000
Seguretat Social (reg. General)	1	2.000	2.000
	ASSEGURANCES		5.300

RESUM	TOTAL
1. GUIÓ I MÚSICA	12.900
2. ALTRES DRETS	7.250
3. EQUIP ARTÍSTIC	23.000
4. ESTUDIS DE RODATGE	9.000
5. MUNTATGE I SONORITZACIÓ	11.700
6. VARIS PRODUCCIÓ	550
7. MAQUINÀRIA I ELEMENTS DE RODATGE	6.845
8. TRANSPORTS	975
9. VIATGES	1.620
10. MATERIAL VERGE I CÒPIES	450
11. ASSEGURANCES	5.300
TOTAL	79.590

12. PLA FINANÇAMENT

En aquest apartat del treball s’estudia quines serien les productores que es podrien interessar alhora de col·laborar i gravar aquest documental, així com també diferents canals de televisió amb els que es podria parlar. Es vol explorar quines són les possibles subvencions a les que el documental pot optar a partir de les seves característiques. I finalment, enumerar tots els mercats audiovisuals on hi hauria la possibilitat de fer pre-vendes.

12.1 PRODUCTORES

Al ser un documental estrictament en català només podem optar a buscar productores del territori. A continuació hi ha una breu anàlisi de les productores que estan treballant en el panorama català actual.

- **Brutalmedia:** És una productora audiovisual bastant nova, creada l’any 2009. Ha fet documentals com *“Adéu Espanya”* i *“Hola Europa”*. És la productora d’*“El Foraster”* i *“Òpera en texans”*.
- **Lavínia:** Des de 1988 produeixen continguts en tots els gèneres i formats, entre ells documentals. Alguns dels seus clients són TVE, Canal+, TV3, BTV o MTV. Tenen seus a Madrid, Brussel·les.. es tracta d’una productora que ofereix molta diversitat de serveis i té una presència internacional rellevant. Alguns dels documentals que han dut a terme són: *“El mundo en que queríamos vivir”*, *“L’ombra dels Creix”*, *“Robert Capa”*, *“Pujol/ Catalunya”*, entre d’altres.
- **Media 3.14:** Aquesta productora nascuda l’any 1999 està especialitzada en la producció de documentals i programes d’entreteniment per a la televisió. Sol realitzar vídeos institucionals i corporatius per empreses privades, administració pública, universitats... Els seus clients són molt diversos: TV3, Antena 3, la Sexta, TVE, Cuatro, Telemadrid o Canal Sur. Ha produït una quantitat de documentals molt important en coproducció amb canals tant d’Espanya, com europeus i internacionals. Alguns d’aquests són: *“El 23-F des de dentro”*, *“Comprar, tirar, Comprar”* i molts altres. Aquest últim ha estat premiat per la Acadèmia de TV i també amb el Prix Europa.
- **Alea:** Fundada l’any 1994 és una productora que ha produït més de 50 documentals i pel·lícules de ficció des de la seva creació tant per a televisió, cinema i internet. Alguns dels documentals que ha realitzat són: *“Naufragos”* o *“Aguaviva”*.
- **Bausan Films:** Productora que treballa en el món de l’audiovisual des de el 1989. Produeixen en cine, televisió, publicitat i també internet. Amb les seves produccions han rebut nominacions al Oscar l’any 2003 (amb el llargmetratge documental *“Balseros”*), també han rebut Premis Goya i Gaudí. És una productora amb molta rellevància dins el sector. Alguns dels documentals més destacats són: *“Ellas son... África”*, *“María y yo”* o *“El sueño del agua”* entre muchos más.

12.2 CANALS DE TELEVISIÓ

A part de productores també hi ha canals de televisió que poden interessar-se en ajudar a realitzar el documental. Del panorama català el canal de televisió el qual podria interessar-li aquest documental és TV3.

- **TV3:** TV3 participa aproximadament en una vintena de documentals a l’any per tal d’impulsar la indústria audiovisual. Televisió de Catalunya obra cada any un període de presentació per a projectes de documental. Per a presentar el projecte a Televisió de Catalunya s’han d’incloure tot un seguit d’ítems que TV3 considera necessaris: un story line del projecte, una descripció detallada, com són els personatges protagonistes, quin vol ser el tractament, estil i tipus de documental, un pre-guio i una escaleta, els currículums dels

membres de l’equip, l’historial de la productora per a la qual presenten el projecte, el pressupost ben esmentant, el pla de finançament, entre d’altres.³⁶

12.3 SUBVENCIONS

Per a la realització del documental també hi ha diverses ajudes i subvencions per part d’organismes públics. Un d’aquests organismes és l’ICEC.

Es tracta de l’Institut Català d’Empreses Culturals (ICEC) altrament conegut com l’Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC) fins l’any 2011. Pertany al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i es va crear el 2000 per a impulsar la producció, distribució i difusió de continguts culturals, així com per fomentar el consum cultural i ampliar mercats. Una de les seves línies principals d’actuació és la concessió d’ajuts i subvencions a empreses catalanes per a produir, promoure, distribuir, difondre i rehabilitar la millora d’equipaments.

Concretament a l’ICEC i relacionat amb el gènere documental, hi ha una ajuda anomenada: **“Subvencions per a la realització de documentals destinats a ser emesos per televisió”**. L’objectiu d’aquesta subvenció és donar suport a la realització de documentals televisius i va dirigit a empreses de producció audiovisual independents que estiguin inscrites al Registre d’empreses de l’audiovisual de Catalunya.³⁷

Hi ha una sèrie de requisits i condicions³⁸ sobre com s’ha de presentar la sol·licitud i tota la documentació necessària així com el tipus d’empreses que ho poden sol·licitar, la durada del documental, etc. La quantia màxima d’aquesta subvenció és del 17% del cost total del projecte. El màxim són 24.000 euros. També s’ha de presentar documentació específica del projecte: memòria, historial de l’empresa, historial dels treballadors, pla de treball i de vendes, pressupost, pla de finançament, etc.

³⁶ Tota la documentació necessària i la informació per a la presentació del projecte es troba recollida a l’annex. Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2015). *Presentació de projectes audiovisuals per a TV3*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/presentacio-projectes/tv3/>

³⁷ També va dirigit a empreses que estiguin registrades al Registre Administratiu d’Empreses Cinematogràfiques i Audiovisuals o bé les d’un estat membre de la Unió Europea (associat l’Espai Econòmic Europeu) i amb un establiment permanent a l’Estat espanyol. Generalitat de Catalunya Institut Català de les empreses culturals. (2015). *Subvencions per a empreses audiovisuals*. Recuperat de http://cultura.gencat.cat/ca/departament/estructura_i_adreces/organismes/icec/serveis/subvencions/subvencions_2011/audiovisual/

³⁸ Tota la documentació necessària i la informació sobre la subvenció es troba recollida a l’annex. Generalitat de Catalunya Institut Català de les empreses culturals. (2015). *Subvencions per a empreses audiovisuals*. Recuperat de http://cultura.gencat.cat/ca/departament/estructura_i_adreces/organismes/icec/serveis/subvencions/subvencions_2011/audiovisual/

12.4 PRE-VENDES I VENDES

Un altre dels objectius és pre-vendre el documental en mercats i festivals audiovisuals per tal de finançar una part del projecte. També és una oportunitat per a poder presentar i fer conèixer el documental i alhora tenir clients.

- **MIPCOMTV**(Cannes). Es tracta d’un mercat de continguts d’entreteniment que es celebra anualment a Cannes (aquest any es celebra del 5 al 8 d’octubre). Compta amb uns 13.000 participants de més de 100 països. Hi ha empreses com BBC Worldwide, CBS Studios International i Disney Media Distribution. Compta amb una presència internacional molt gran. Durant el desenvolupament del Mipcom hi ha conferències, exhibicions... No es tracta només d’una mercat de documentals sinó que la oferta que ofereix aquest mercat és molt més ample.
- **MEDIMED**(Sitges). És l’anomenat mercat Documental Euro-mediterrani. Un mercat exclusivament del gènere documental. Aquest any 2015 compleix el seu 16è aniversari i es celebra del 9 a l’11 d’octubre a Sitges. Compta amb sessions de networking, conferències... Centra molt la seva atenció en els nous tipus de projectes documentals en el món d’Internet: noves formes de producció documental i el creixement dels continguts crossmedia.
- **DOCSBarcelona**(Barcelona). És un festival internacional de cinema documental a Barcelona. Aquest any s’ha realitzat del 25 al 31 de maig de 2015. És un gran al·licient de la ciutat en l’àmbit audiovisual. Té moltes sessions de pitching per vendre el documental a productores, cadenes de televisió i altres.
- **SUNNYSIDE OF THE DOCS** (La Rochelle-França). Es tracta d’un mercat internacional de documentals. Vol promoure les relacions de coproducció i ventes entre les empreses, les productores i les emissores. Cada any s’organitzen dos grans mercats internacionals: Sunny Side of the Doc i Asian Side of the Doc. Del 22 al 25 de juny del 2015.
- **IDFA** (Amsterdam): International Documentary Film Festival Amsterdam. És un altre dels festivals de cinema documental més importants del món. Està dedicat a promoure i exposar documentals de creació innovadors d’arreu del món.
- **HOTDOC** (Toronto). Aquest any s’ha celebrat del 23 d’abril al 3 de maig de 2015. Es tracta del festival de documentals internacional més important de Amèrica del Nord. També es donen conferències, serveis de desenvolupament professional i oportunitats per a professionals d’aquest àmbit.

De totes les productores existents actualment en el panorama català, les que tenen un perfil més adequat i es podrien interessar més a realitzar el documental per el tipus de produccions que ha fet són **Brutalmedia i Lavínia**. Així doncs, estariem parlant d’una coproducció. També es presentaria el projecte a **TV3**. Les dues productores han treballat sovint per la televisió pública catalana, un fet més a tenir en compte per tal que la televisió accepti el projecte. Per a TV3 pot ser molt interessant ajudar a costejar un projecte com aquest ja que es tracta d’un tema d’àmbit territorial autonòmic i tots els periodistes involucrats en el documental són majoritàriament catalans.

El percentatge calculat d’aportació de cada productora seria d’un 15% de l’import total del documental. Així que les dues productores sumen el 30% del finançament del documental. Per altra part, Televisió de Catalunya col·laboraria amb un 33% de la suma. La subvenció de l’ICEC pot ser d’un total del 17% del projecte i, finalment, amb les pre-ventes es pretén costejar el 20% restant del projecte. Els mercats

audiovisuals on es preveu fer pre-venda són: Docs Barcelona (10%), MediMed(5%) i SunnySide of the Docs (5%).

PLA FINANÇAMENT GENERAL

COPRODUCCIONS	
Aportació Lavínia (15%)	11.938,5
Aportació Brutalmedia (15 %)	11.938,5
Aportació TVC (33%)	26.264,7
SUBVENCIÓ	
ICEC (17%)	13.530,3
PRE-VENDES (20%) 15918	
DocsBarcelona	7.959
MediMed	3.979,5
SunnySide of the Doc	3.979,5

14. BIBLIOGRAFIA

14.1 LLIBRES

- Kapuscinski, Ryszard. (1976). *Another day of life* (edició 2010). Londres: Penguin Books.
- Kundera, M. (1990). *La inmortalidad* (1era edició) Barcelona: Tusquets.
- Soler, Llorenç. (1992) *La realización de documentales y reportajes para TV*. Barcelona: Editorial Cims
- Rivière, Margarita. (1994). *Profesiones con futuro. Periodista* (1era edició). Barcelona: Grijalbo
- Bernàldez, M. i Carretero, A. (1998) *Historias de la Canalla. Las mejores anécdotas del periodismo español*(1era edició). Madrid: Editorial Fundamentos.
- Torres, Maruja. (1999). *Mujer en guerra: Más masters de la vida*(1era edició). Madrid: Santillana.
- Rabiger, Michael. (2001). *Dirección de documentales* (3ª ED.) Madrid: IORTV
- Kapuscinski, Ryszard. (2005) *Los cínicos no sirven para este oficio: Sobre el buen periodismo* (8ª ED.) Barcelona: Anagrama
- Solé, Joan (2015). *Cinc mirades del periodisme internacional*.(1ª ED.) Barcelona: Librobooks.
- Ruiz Cruz, Juan (2010) *¿Periodismo? Vale la pena vivir para este oficio*. Madrid: Debolsillo.
- Garcia-Planas, P. (2010). *Jazz al despatx de Hitler*. (1era edició). Barcelona: Edicons 62
- Nichols, B. (2010). *Introduction to Documentary*. (2na edició). Bloomington: Indiana University Press.

14.2 ARTICLES WEB

- Pereda, Cristina. (14 juliol 2011). Los periodistas también tienen sentimientos. El País: Blogs Sociedad. Recuperat de <http://blogs.elpais.com/periodismo-con-futuro/2011/07/los-periodistas-tambien-tienen-sentimientos.html>
- Agència. (15 setembre 2006). Muere la escritora y periodista Oriana Fallaci. *El Mundo.es: Cultura y ocio*. Recuperat de <http://www.elmundo.es/elmundo/2006/09/15/cultura/1158301822.html>
- Oscsan. (24 abril 2010). Un libro digital con 132 anécdotas sobre periodisme...Los cuentos de Carrique. *El tiempo: Archivo*. Recuperat de <http://www.eltiempo.com/archivo/documento/MAM-3937196>
- Galán, L. (31 octubre 2010). Mi vida como un hombre. *El País: Archivo*. Recuperat de http://elpais.com/diario/2010/10/31/domingo/1288497157_850215.html

14.3 PEL·LÍCULES

Wilder, Billy (director i productor). (1951). *El Gran Carnaval*[VHS]. Estats Units: Paramount Pictures

Puttnam, D. (productor) i Joffeé, R. (director). (1984). *Los gritos del silencio* [VHS]. Regne Unit: Goldcrest

Jan Brugge, P. i Mann, M. (productor) i Mann, M. (director). (1999). *El Dilema* [DVD]. Estats Units: Touchstone Pictures

Gibson, M. (productor) i Abascal, Paul (director). (2004). *Paparazzi*[DVD]. Estats Units: 20th Century Fox

Heslov, G. (productor), i Clooney, G. (director). (2005). *Buenas noches y buena suerte* [DVD]. Estats Units: Warner Independent Pictures

Baschet, M. (productor) i Tanovic, D. (director). (2009). *Triage* [DVD]. Irlanda: Coproducció Irlanda-Bèlgica-Espanya- França.

Arce, A i Rujailah, M. (productor i director). (2009). *Disparar a un elefante* [DVD]. Espanya: Eguzki Bideoak

Kenley- Letts, R. (productor), Morgan, A. (director). (2010). *The Hour (Sèrie televisiva)*. [DVD]. Regne Unit: Kudos Productions Ltd i British Broadcasting Corporation (BBC).

Sorkin, A. (director i productor). (2012). *Newsroom* (Sèrie televisiva). [DVD]. Estats Units: Home Box Office (HBO).

Burton, T. (productor i director). (2014) *Big Eyes* [DVD] Estats Units d’Amèrica: Silverwood Films

14.4 VÍDEOS YOUTUBE

TV3. (16 octubre 2009). Temps d’aventura: Toubkal [Vídeo]. Recuperat de <https://www.youtube.com/watch?v=ybiFOarJnc4>

Qaddoura, M. (21 juliol 2014). Al Jazeera correspondent is crying about massacre. [Vídeo]. Recuperat de <https://www.youtube.com/watch?v=TmoqMPQ1WKs>

14.5 ADRECES WEB

Biografías y vidas. (2015). *Azorín*. Recuperat de <http://www.biografiasyvidas.com/biografia/a/azorin.htm>

Biografías y vidas. (2015). *Alejo Carpentier*. Recuperat de <http://www.biografiasyvidas.com/biografia/c/carpentier.htm>

- Biografías y vidas.(2015). *G. K. Chesterton*. Recuperat de <http://www.biografiasyvidas.com/biografia/c/chesterton.htm>
- Bio. (2015). *Hunter. S. Thompson*. Recuperat de <http://www.biography.com/people/hunter-s-thompson-9506260>
- Bio. (2015). *Robert De Niro*. Recuperat de <http://www.biography.com/people/robert-de-niro-9271729>
- Biografías y vidas. (2015). *Gabriel García Márquez*. Recuperat de http://www.biografiasyvidas.com/reportaje/garcia_marquez/
- Televisió de Catalunya. (2015). *Marcats per Tito*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/Esport3/Marcats-per-Tito/video/5417172/>
- Televisió de Catalunya. (2015). *Vestida de negre*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/programa/Vestida-de-negre/video/5443091/>
- Televisió de Catalunya (2015). *Entrevista a Josep Morell director de Vestida de negre*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/programa/Entrevista-a-Josep-Morell-director-de-Vestida-de-negre/video/5444213/>
- Mediapro. (2015) *Media 3.14*. Recuperat de http://www.mediapro.es/esp/empresas_detalle.php?id=10
- Bausan Films (2015). *Documentales*. Recuperat de <http://www.bausanfilms.com/produccions.php?idioma=ES&categoria=3&tipo=documentales>
- Brutalmedia. (2015). *Televisión*. Recuperat de http://brutalmedia.tv/BRUTALMEDIA.TV/esp_desarrollo.html
- Lavinia. (2015). *Producción de contenidos TV*. Recuperat de <http://www.lavinia.tc/produccion-contenidos-tv/>
- Mipcom. (2015). *Mipcom- El mercado mundial de contenidos de entretenimiento*. Recuperat de <http://www.mipcom.com/en/mipcom-landing-page/mipcom-el-mercado-mundial-de-contenidos-de-entretenimiento/>
- DocsBarcelona. (2015). *Sección oficial*. Recuperat de <http://www.docsbarcelona.com/es/ed-2015/festival/seccions/seccio-oficial/>
- Hotdoc. (2015). *Canadian International Film Festival*. Recuperat de <http://www.hotdocs.ca/>
- Generalitat de Catalunya Institut Català de les empreses culturals. (2015). *Subvencions per a empreses audiovisuals*. Recuperat de http://cultura.gencat.cat/ca/departament/estructura_i_adreces/organismes/icec/serveis/subvencions/subvencions_2011/audiovisual/
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2015). *Presentació de projectes audiovisuals per a TV3*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/presentacio-projectes/tv3/>
- Masquevideo. (2015). *Venta y alquiler*. Recuperat de <http://www.masquevideo.com/>
- Real Academia Española. (2015). *Diccionario de la lengua española*. Recuperat de <http://www.rae.es>

15. ANNEXOS

FORMULARI DRETS IMATGE

COGNOMS	NOM	DNI	E-MAIL	FIRMA

UN LIBRO DIGITAL CON 132 ANÉCDOTAS SOBRE PERIODISMO...LOS CUENTOS DE CARRIQUE

El veterano periodista José Absalón Duque, fundador y director de la revista digital *Cierto*, recopiló durante 10 años historias poco conocidas relacionadas con el quehacer periodístico de seis décadas.

Estas narraciones, de la viva voz de los protagonistas, quedaron plasmadas en 230 páginas que decidió publicar en internet “por razones periodísticas, pragmáticas, económicas y ecológicas”, pese al riesgo de que alguien lo compre y lo reenvíe. Su reto es llegar a un público de muchas latitudes. Su título es ‘Los cuentos de Carrique’.

Duque explica que en el texto hay episodios para reír detrás del telón (‘Don Emaús’, ‘Yo dormí con El Mico’ y ‘Monseñor y monseñora’), pero otros pare sentarse a llorar largamente en escena como ‘Un noticiero originado en Suiza’; también hay episodios escabrosos como ‘Tensión por asedio telefónico del capo’, ‘Lapidaria sentencia’ y ‘¿Entrevista o interrogatorio?’. Igual se pueden leer crónicas reveladoras como ‘Yo fui rehén en Munich’, del periodista Antonio Pardo García.

Pese a que hace periodismo y análisis de medios de comunicación a través de su revista virtual (www.revistacierto.com), este es el primer fruto de la puesta en marcha de la Editora Virtual de *Cierto*.

“El libro apenas lleva un mes al aire, por lo que aun no se puede medir en términos reales el resultado comercial. Pero hay decenas de próximos lectores dispuestos a consignar y obtener el libro. También está la queja de gran cantidad de reporteros de muchas ciudades que han expresado su incapacidad económica de pagarlo”, añade Duque.

El libro ya comenzó a tener demanda en España, Venezuela, Ecuador, Nueva York y Miami. Con el entusiasmo de un gran acontecimiento, cuenta que una asociación de periodistas de Venezuela acaba de solicitar 13 suscripciones)

[Oscsan. (24 abril 2010). Un libro digital con 132 anécdotas sobre periodisme...Los cuentos de Carrique. *El tiempo: Archivo*. Recuperat de <http://www.eltiempo.com/archivo/documento/MAM-3937196>]

LOS PERIODISTAS TAMBIÉN TIENEN SENTIMIENTOS

La CNN no dudó qué hacer cuando una veterana periodista y editora de la sección de Oriente Medio escribió en Twitter que lamentaba la muerte de un líder de Hezbolá. No bastó con [borrar el mensaje](#). 20 años en la cadena y 140 caracteres después, Octavia Nasr fue despedida. The Washington Post [suspendió durante un mes](#) a un famoso columnista en su equipo de deportes por publicar información falsa en la red social. [Mike Wise](#) quería demostrar lo rápido que circula información sin verificar por internet. Aprendió que la verdad es igual de veloz.

Nadie se atreve a fijar la línea que separa lo personal de lo profesional en las redes sociales. Los periodistas se ven empujados a utilizar un lenguaje cercano con la audiencia, conversar con los lectores, ser ciudadanos antes que reporteros. Y es ése toque personal el que atrae al lector casi tanto como una crónica escrita en primera persona, pero si un periodista debe informar sin compartir su opinión personal, ¿puede hacerlo en una red social? **¿Puede ser “cercano” sin que se cuele su opinión entre líneas?** ¿Dónde está el límite?

Durante las últimas semanas, Estados Unidos ha vivido dos acontecimientos que han inspirado noticias y opiniones a partes iguales. El estado de Nueva York aprobó el matrimonio homosexual. En Florida, la veinteañera Casey Anthony era declarada “no culpable” de asesinar a su hija de dos años. Al otro lado de la pantalla, había más espectadores que en el juicio de O.J. Simpson. La revista TIME lo llamó “[el primer juicio de la era de las redes sociales](#)”.

¿Podían los reporteros publicar fotos de las celebraciones en Nueva York sin revelar que también estaban celebrando? ¿Serían capaces de narrar el juicio de Anthony en Twitter o Facebook sin dejar escapar lo que pensaban de la acusada?

La agencia Associated Press considera que algunos de sus reporteros cruzaron esa línea, cada vez más difusa, entre información y opinión. Según Tom Kent, editor adjunto de Normas y Producción, dos periodistas ‘twittearon’ sus opiniones. “Estos mensajes debilitan la credibilidad de compañeros que han trabajado duramente para garantizar una cobertura objetiva de estos asuntos”, [escribió en una carta a los empleados](#). **“Los trabajadores de AP no deberían publicar mensajes que reflejen una opinión personal en asuntos sensibles para el público”.**

Kent aprovechó el incidente y anunció que actualizaba [las normas de uso de redes sociales para todos los periodistas de la agencia](#): “Recomendamos tener una cuenta en cada red social y utilizarla de modo personal y profesional”. “Los empleados deben identificarse como pertenecientes a AP si usan la cuenta para su trabajo”. “Los periodistas deben tener en cuenta que cualquier información personal que publiquen sobre sí mismos o sobre sus compañeros podrá ser relacionada con AP”. “Todos los trabajadores de AP deben recordar que las opiniones expresadas pueden perjudicar a la reputación de AP como fuente de información objetiva”.

Una semana después, la agencia ha reaccionado y los reporteros podrán comentar eventos deportivos, aunque mantiene la restricción a asuntos “sensibles para el público”. Recuerda así a la prohibición de asistir a cualquier tipo de manifestación o acto político que sostienen los medios estadounidenses: “Esto

incluye publicar links o suscribirse a páginas y grupos asociados con esas causas o movimientos”, amplía AP.

Es decir, **los reporteros no podrían seguir el grupo “Democracia Real Ya” en Facebook** ni reenviar a Twitter los mensajes de los manifestantes del 15-M en ciudades de toda España sin aclarar que pertenecen a la agencia. De ahí que proliferen perfiles de periodistas estadounidenses con la frase “retweets are not endorsements”, reenviar un mensaje no significa respaldarlo.

Las normas de AP fueron noticia en 2009 por convertirse en una de las más restrictivas de los medios norteamericanos. El requisito más polémico no ha cambiado: “Es importante que revisen su perfil [en la red social] para asegurarse que el material publicado por otros no viola los estándares de AP. Ese material deberá ser borrado”. Esto supone, por ejemplo, que si el amigo de un periodista contesta a un comentario que haya hecho en Facebook, expresando una opinión que pueda perjudicar a la agencia, deberá eliminarlo.

Gestos como éste han provocado **dos bandos en cuanto al tratamiento de las redes sociales**. De un lado, los que quieren proteger la bandera de la objetividad periodística a toda costa. De otro, los que consideran imposible asumir que los periodistas no tienen opiniones y defienden el lema de que “la transparencia es la nueva objetividad”.

The Washington Post acompaña a AP en el primer bando. Sus periodistas deben “renunciar a algunos de sus privilegios como ciudadanos particulares”, dice el [manual](#). Tampoco pueden publicar algo que “refleje una parcialidad o favoritismo político, racial, religioso o sexual”.

La BBC está en el equipo contrario. Exige a sus periodistas que se identifiquen como tales y que añadan en su perfil que cualquier opinión expresada es personal ([PDF](#)). Establece el límite en revelar la afiliación política ni nada que pueda comprometer su imparcialidad. “No dejen que les seduzcan las redes sociales y metan a la BBC en problemas”.

Todos reconocen las oportunidades que ofrecen las redes sociales para los periodistas: información instantánea sobre eventos en todo el mundo, conocer la reacción de la audiencia en directo, acceso a fuentes para noticias y opiniones y puntos de vista antes fuera de su alcance. Pero nadie como NPR, la radio pública estadounidense.

“Utilizadas adecuadamente, las redes sociales son un lugar y una herramienta para recabar información muy valiosos y puede acelerar la búsqueda de datos y aumentar los contactos de un reportero, y animamos a nuestros periodistas a aprovecharse de ello”, [recomiendan](#). ¿Dónde pone el límite NPR? En el sentido común. **“No digas en las redes sociales lo que no dirías en ningún otro espacio público”**.

AP también da varios consejos que apuntan a la utilidad de las redes sociales, pero con más miedo. No deja publicar imágenes ni textos que puedan ser una exclusiva antes de que las envíe la agencia. Pide dar preferencia a links que lleven a la página de AP y que los reporteros sigan a otras fuentes de información pero a través de listas, “sin sumarse al grupo oficial de seguidores en Twitter”.

No han faltado voces en contra de estas normas. El especialista en medios de The Washington Post, Howard Kurtz, criticó la suspensión de Mike Wise [desde las páginas del periódico](#). “Esto indica que los reporteros que firman en publicaciones sin ideología marcada, como el Post y otros diarios de estilo tradicional, **solo cubrirán eventos políticos si pueden amputarse sus propias opiniones**. Esto es algo muy opresivo que imponerle a una persona, una especie de corrección política que, como toda corrección política, se convierte en un discurso falso y distorsionado”.

Muy pocos ponen en duda ya la utilidad de las redes sociales para el periodismo. Ni que sean un arma de doble filo. Los periodistas conocen mejor a la audiencia, y ésta sabe más acerca de los periodistas. Columnistas, escritores y reporteros dicen lo que piensan en público, como un usuario más. Quien esté escuchando, podrá enterarse de cosas que antes quedaban detrás de un micrófono cerrado. O en los pasillos de una redacción. No por eso dejaban de existir.

[Pereda, Cristina. (14 juliol 2011). Los periodistas también tienen sentimientos. El País: Blogs Sociedad. Recuperat de <http://blogs.elpais.com/periodismo-con-futuro/2011/07/los-periodistas-tambien-tienen-sentimientos.html>]

TV3- PROJECTES DE DOCUMENTAL

S’han de presentar en el format següent dins el termini de presentació de projectes corresponent:

Dossier imprès en format DIN-A4 enquadernat amb el formulari de registre com a portada, que s'ha de fer arribar per correu, missatge o en persona.

Dossier en format electrònic amb dos fitxers: un amb el projecte i un altre amb el formulari de registre, en "Word" o "pdf". Es pot enviar per correu electrònic (coproduccions-documentals@tv3.cat) o adjuntant un CD al dossier imprès. En aquest enllaç us podeu descarregar un exemplar de formulari de registre omplert.

TV3Coproduccions DocumentalsÀrea de Documentals i Nous FormatsCarrer de la TV3, s/n08970 Sant Joan Despí

Dades i documentació que s’hi han d’incloure:

Formulari de registre degudament omplert.

“Story line” (4 ratlles).

Tema: descripció com més concreta millor de la idea / contingut.

Personatges amb els perfils dels protagonistes principals (anònims, rellevants, experts...).

Tractament: com es pensa convertir la idea en un audiovisual, criteris de realització, estil i tipus de documental (informació per poder visualitzar amb criteris objectius el treball final).

Preguió / escaleta.

Curriculum dels principals membres de l’equip: realització, guió, producció i d’altres que es considerin significativament rellevants (direcció de fotografia, so, muntatge, assessoria de continguts...)

Historial de la productora (per a la qual presenten projectes per primera vegada).

Pressupost aproximatiu desglossat per partides.

Pla de finançament: detallar els imports de les aportacions previstes i/o sol·licitades, a qui se sol·licita i en quin concepte (coproducció, prevendes / drets d’antena, ajut / subvenció, col·laboració, patrocini...).

Imatges d’arxiu de TV3: si se’n preveu l’ús dins el documental / llarg i els minuts previstos.

Pla de treball.

No és imprescindible, però pot ser molt útil adjuntar-hi un “teaser” (DVD) il·lustratiu.]] Projectes de documentals

S’han de presentar en el format següent dins el termini de presentació de projectes corresponent:

Dossier imprès en format DIN-A4 enquadernat amb el formulari de registre com a portada, que s’ha de fer arribar per correu, missatger o en persona.

Dossier en format electrònic amb dos fitxers: un amb el projecte i un altre amb el formulari de registre, en "Word" o "pdf". Es pot enviar per correu electrònic (coproduccions-documentals@tv3.cat) o adjuntant un CD al dossier imprès. En aquest enllaç us podeu descarregar un exemple de formulari de registre omplert.

TV3Coproduccions DocumentalsÀrea de Documentals i Nous FormatsCarrer de la TV3, s/n08970 Sant Joan Despí

[Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2015). *Presentació de projectes audiovisuals per a TV3*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/presentacio-projectes/tv3/>]

SUBVENCIÓ ICIC

—1 Objecte

1. L’objecte d’aquestes bases és subvencionar la realització de documentals televisius, per tal que es creïn productes d’alta qualitat destinats als mercats nacionals i internacionals.
2. No són subvencionables les sèries documentals, ni com a conjunt ni cadascun dels seus capítols per separat.
3. No es poden subvencionar els projectes de naturalesa acadèmica produïts per empreses amb vinculació directa amb centres de formació en l’audiovisual que rebin qualsevol tipus d’ajut de l’Institut Català de les Empreses Culturals. Als efectes d’aquestes bases s’entén per vinculació directa el fet que l’empresa gestora del centre formatiu tingui una participació directa o indirecta en el capital social de l’empresa productora i que pugui designar més de la meitat dels membres dels seus òrgans d’administració o direcció.

—2 Destinataris/àries

1. Poden optar a les subvencions les empreses de producció audiovisual independents que estiguin inscrites al Registre d’empreses audiovisuals de Catalunya o al Registre Administratiu d’Empreses Cinematogràfiques i Audiovisuals gestionat per l’ICAA (Institut de la Cinematografia i de les Arts

Audiovisuals) o les d’un estat membre de la Unió Europea o associat a l’Espai Econòmic Europeu i amb establiment permanent a l’Estat espanyol.

2. S’entén per empresa de producció audiovisual independent aquella persona física o jurídica que compleix les condicions següents: té una personalitat jurídica diferent de la d’una empresa prestadora de serveis de comunicació audiovisual; no participa de manera directa o indirecta en més del 15% del capital social d’una o diverses empreses prestadores de serveis de comunicació audiovisual; el seu capital social no té una participació directa o indirecta superior al 15% per part d’una o diverses empreses prestadores de serveis de comunicació audiovisual, i, en els darrers tres exercicis fiscals, no ha facturat més del 90% del seu volum de facturació a una mateixa empresa prestadora de serveis de comunicació audiovisual.

3. Als efectes d’aquestes bases, s’entén per empresa prestadora de serveis de comunicació audiovisual la persona física o jurídica que assumeix la responsabilitat editorial de ràdio o de televisió, o dels continguts audiovisuals de què es tracti, i els transmet o els fa transmetre per un tercer.

4. No poden ser destinatàries de les subvencions previstes en aquestes bases les empreses productores audiovisuals la participació de les quals en el documental sigui financera.

—3 Requisits i condicions

Per poder optar a les subvencions s’han de complir, a banda dels requisits establerts a la base general 3, els requisits i condicions següents:

a) Els documentals televisius han d’acabar-se entre l’1 de gener de l’any 2013 i el 30 de novembre de 2015.

b) En cas que el documental televisiu no hagi iniciat el rodatge en el moment de presentació de la sol·licitud, l’empresa productora ha de comunicar a l’Institut Català de les Empreses Culturals la data d’inici de rodatge en un termini no inferior als quinze dies previs. Així mateix l’empresa productora ha de comunicar a l’Institut Català de les Empreses Culturals la data de fi de rodatge en un termini no superior als trenta dies posteriors.

c) La durada dels documentals ha de ser com a mínim de 52 minuts.

d) Tenir garantit el finançament complet del projecte i acreditar-ho. Pel que fa a documentals televisius no finalitzats en el moment de presentació de la sol·licitud, almenys el 65% del cost del documental ha d’estar garantit mitjançant contractes o acords amb empreses de televisió públiques o privades, altres finestres d’explotació, o resolucions de concessió de subvencions provinents d’administracions públiques, exclòs l’ajut de l’ICEC, així com mitjançant finançament privat, exclosos recursos propis. En tots els casos, els contractes o acords presentats han d’indicar clarament l’import de les aportacions respectives.

Per a documentals televisius que hagin estat finalitzats en el moment de presentar la sol·licitud, es pot acreditar el finançament mitjançant la presentació de la documentació justificativa establerta a la base 9.e).

e) La persona sol·licitant ha d’haver signat almenys un contracte definitiu amb una empresa titular de l’explotació d’un canal de televisió d’àmplia difusió al territori de Catalunya.

En cas de documentals televisius amb un pressupost igual o inferior a 150.000,00 euros, l’aportació econòmica global provinent d’empreses titulars de l’explotació d’un canal de televisió ha de ser, com a mínim, del 25% del pressupost total del projecte. Per a documentals televisius amb un pressupost superior a 150.000,00 euros, aquesta aportació ha de ser, almenys, de 37.500,00 euros.

f) L’empresa sol·licitant s’ha d’encarregar de la producció executiva del projecte, de manera que la persona física encarregada de la producció executiva n’ha de dependre contractualment. Així mateix, la despesa corresponent a l’aportació de l’empresa sol·licitant al conjunt del projecte s’ha de facturar a nom de l’empresa sol·licitant.

g) Incorporar a la producció, en règim de pràctiques, un alumne o graduat/ada de centres d’estudis audiovisuals reglats o universitaris d’ensenyament audiovisual o artístic.

h) Els documentals en format digital han d’incloure, com a mínim, la versió doblada o subtitulada en català, d’acord amb l’article 32.3 de la Llei 20/2010, del 7 de juliol, del cinema.

—4 Quantia

1. La quantia màxima de la subvenció és del 17% del cost total del projecte, amb un màxim de 24.000,00 euros. Dins del cost total del projecte no s’hi entén inclòs el benefici industrial de l’empresa o les empreses productores.

2. En cas de documentals que es realitzin en règim de coproducció amb altres empreses de producció independents, es distribueix l’import de l’ajut entre les empreses coproductores que optin a subvenció en funció del seu percentatge de participació pressupostària.

—5 Documentació específica

1. La documentació específica del projecte, que s’ha de presentar juntament amb la sol·licitud, és la següent:

a) Memòria del projecte, segons model de l’ICEC, que ha d’incloure:

a.1) Dades identificatives del projecte:

a.2) Historial de l’empresa productora que sol·licita la subvenció.

a.3) Tractament i sinopsi del documental proposat.

a.4) Historial de:

1. Guionista o guionistes.

2. Director o directora o directors del projecte.

3. Compositor o compositora de la banda sonora o músics.

4. Director o directora de fotografia.

5. Cap de so.

6. Muntador o muntadora en cap.
7. Actors o actrius protagonistes, principals i secundaris.
 - a.5) Pla de treball on s’especifiqui la data d’inici del rodatge i del final complet de la producció.
 - a.6) Pla de vendes nacional i internacional.
 - a.7) En cas que es tingui intenció d’assistir a festivals de cinema i televisió, relació d’aquests.
 - a.8) Detall dels plans de producció futurs, amb dos anys de projecció.
 - a.9) En cas de coproduccions amb productores d’altres comunitats autònomes o productores internacionals, historial que reculli la trajectòria d’aquestes.
 - b) Fitxa artística i tècnica del projecte, segons el model de l’Institut Català de les Empreses Culturals.
 - c) Pressupost, segons model de l’ICEC, que inclogui:
 - c.1) Pressupost detallat per partides.
 - c.2) Cost del projecte i, si escau, percentatge de participació de cada coproductor.
 - d) Pla de finançament.
 - e) Guió del documental proposat.
 - f) Contracte definitiu amb una empresa titular de l’explotació d’un canal de televisió d’àmplia difusió al territori de Catalunya.
 - g) Si n’hi ha, altres contractes o acords de coproducció o prevendes signats amb empreses titulars de l’explotació de canals de televisió i amb empreses distribuïdores d’altres finestres d’explotació, que incloguin l’import de les participacions respectives.
 - h) Resolucions de subvencions provinents d’altres administracions públiques destinades a la producció de l’obra, si n’hi ha.
 - i) Acords de coproducció amb altres empreses productores, si n’hi ha.
 - j) Contracte del o de la guionista o guionistes.
 - k) Documentació acreditativa de tenir els drets o, com a mínim, una opció sobre els drets del guió i, si escau, sobre l’obra literària original o sobre qualsevol altra font original que generi drets. En cas que només es presenti una opció, aquesta ha de reflectir les condicions del futur contracte.
 - l) Contracte del director o directora, o dels directors del projecte.
 - m) Contractes o cartes de compromís amb actors i actrius protagonistes, principals i secundaris, amb el director o directora de fotografia, el director artístic o directora artística, el o la cap de so en rodatge i el muntador o muntadora en cap.
2. Al formulari de sol·licitud hi han de constar les declaracions següents:

a) Declaració acreditativa de la condició d’empresa de producció audiovisual independent, d’acord amb la base 2.2.

b) Declaració responsable segons la qual l’empresa sol·licitant manté les condicions de treball pertinents del personal laboral, d’acord amb la normativa laboral i social aplicable.

—6 Criteris de valoració

Les sol·licituds són valorades d’acord amb els criteris següents:

a) Criteris artístics i culturals del projecte:

1. Versió original catalana o occitana en la seva variant aranesa. Als efectes d’aquestes bases, la versió original de l’obra audiovisual és la que es determini d’acord amb la llengua majoritàriament emprada en la versió de rodatge, tenint en compte el conjunt de diàlegs i narracions de l’obra audiovisual. Fins a un màxim de 10 punts.

2. Referents culturals, socials i històrics catalans en el conjunt del projecte. Fins a un màxim de 10 punts.

3. Trajectòria i projecció del director o directora; del guionista o de la guionista, i del compositor o compositora de la banda sonora. Fins a un màxim de 10 punts.

4. Trajectòria i projecció del personal tècnic i artístic; empreses proposades, entenent-se com a tals les empreses de serveis: postproducció d’imatge, postproducció d’àudio, empreses de decorat, escenografia, attrezzo, d’efectes especials, visuals i òptics; i adequació al projecte presentat. Fins a un màxim de 10 punts.

5. Interès del guió i originalitat de la temàtica del projecte. Fins a un màxim de 10 punts.

6. Qualitat del tractament formal proposat. Fins a un màxim de 10 punts.

b) Criteris industrials del projecte:

1. Inversió de recursos a Catalunya. Es valora positivament el grau de despesa en treballs efectuats per persones físiques o jurídiques domiciliades a Catalunya o d’un estat membre de la Unió Europea o associat a l’Espai Econòmic Europeu i amb establiment permanent a Catalunya. Fins a un màxim de 10 punts.

2. Grau de finançament del documental per empreses productores domiciliades a Catalunya o d’un estat membre de la Unió Europea o associat a l’Espai Econòmic Europeu i amb establiment permanent a Catalunya. Fins a un màxim de 10 punts.

3. Viabilitat econòmica del projecte amb adequació i coherència al pressupost presentat i capacitat de projecció als mercats nacional i internacional. Es valora positivament la participació d’empreses titulars de l’explotació de canals de televisió, els compromisos de distribució i dels distribuïdors, els ajuts de les administracions públiques, així com els recursos propis suficientment acreditats o altres ingressos obtinguts per la producció de l’obra. Així mateix es valora que el projecte tingui capacitat de projecció nacional i internacional. Fins a un màxim de 10 punts.

4. Trajectòria empresarial i solvència econòmica de l’empresa productora sol·licitant. Es valoren els resultats comercials, el circuit en festivals i la diversitat de finestres de distribució i utilització de nous

mitjans de difusió d’altres projectes de característiques similars desenvolupats anteriorment per la mateixa empresa productora. En cas que es tracti d’empreses productores de nova creació, es té en compte l’experiència del productor executiu. Als efectes d’aquestes bases, s’entén per empresa productora de nova creació aquella que hagi estat constituïda en el 2013 o 2014. Fins a un màxim de 10 punts.

—7 Procediment de concessió

1. El procediment de concessió de les subvencions es tramita en règim de concurrència competitiva.

2. La comissió de valoració, té la composició següent:

- a) La persona titular de la Direcció de l’Àrea de l’Audiovisual de l’Institut Català de les Empreses Culturals, que presideix i coordina les reunions.
- b) Tres persones externes a l’Institut Català de les Empreses Culturals, expertes en la matèria objecte de l’ajut.
- c) Una persona tècnica de l’Àrea de l’Audiovisual de l’Institut Català de les Empreses Culturals.
- d) Una persona tècnica de l’Àrea de l’Audiovisual de l’Institut Català de les Empreses Culturals, amb veu i sense vot, que actuarà de secretària.
- e) Una persona observadora externa, amb veu i sense vot, a proposta de les associacions de productors audiovisuals.

S’ha de tendir a la paritat de gènere en la composició d’aquesta comissió.

—8 Pagament

Les subvencions es paguen en dos abonaments:

- a) El primer pagament, consistent en un 37,5% de l’import total de la subvenció, es tramita a partir de la seva concessió. Aquest pagament té la consideració de bestreta, i per al seu abonament no s’exigeix la prestació de garantia.
- b) El segon pagament, consistent en un 62,5% de l’import total de la subvenció, es tramita a partir de l’entrada en vigor del pressupost de l’Institut Català de les Empreses Culturals corresponent a l’any 2015. Per tramitar aquest pagament, és necessari presentar la documentació justificativa prevista a la base 9.

—9 Justificació

Les persones beneficiàries han de presentar la documentació justificativa següent, com a màxim, el 10 de desembre de l’any 2015, a l’Àrea de l’Audiovisual de l’Institut Català de les Empreses Culturals:

- a) Altres contractes de coproducció o prevendes signats que no s’hagin presentat amb la sol·licitud de la subvenció.

b) Contractes signats amb els actors i actrius protagonistes, principals i secundaris, amb el director o directora de fotografia, el director artístic o directora artística, el o la cap de so en rodatge i el muntador o muntadora en cap, residents a Catalunya, en el cas que no s’hagin presentat amb la sol·licitud de la subvenció.

c) Convenis o contractes de pràctiques. S’han d’especificar el centre de procedència dels alumnes o graduats i les tasques que han de fer durant la producció del projecte.

d) Declaració d’haver lliurat a la Filmoteca de Catalunya material de preservació en el sistema, el format i el suport de més qualitat emprats en la producció (per a qualitats HD s’ha de lliurar un HD SR o HD CAM; per a qualitats Pal s’ha de lliurar un Betacam Digital), així com una còpia en DVD d’aquest juntament amb la documentació emprada per a la realització, la promoció i la difusió de l’obra audiovisual, com ara el guió, cartells, fotografies, músiques, caràtules o altres materials. En tots els casos, aquests materials han de correspondre a la versió íntegra, original i concebuda per a la seva emissió. Així mateix s’ha d’haver lliurat la informació tècnica de les qualitats, els formats i els suports emprats en el procés de rodatge, postproducció i emissió. Aquests materials no seran en cap cas objecte d’ús comercial i serviran per contribuir a l’assoliment dels objectius de la Filmoteca de Catalunya de conservació i difusió del patrimoni filmic i documental de Catalunya.

e) Compte justificatiu amb aportació de justificants de despesa o compte justificatiu simplificat, d’acord amb el que preveu la base general 13.2.

—10 Altres obligacions de les empreses beneficiàries

Les persones beneficiàries de la subvenció han de complir, a banda de les que estableix la base general 15, les obligacions següents:

a) Autoritzar l’Institut Català de les Empreses Culturals a utilitzar el documental en les seves activitats de promoció de la cinematografia catalana.

b) Emprar la versió original del documental quan participi en festivals, premis i mostres audiovisuals. La versió original del documental es determina d’acord amb la base 6.a.1.

—11 Reintegrament

A més de les causes de reintegrament de les subvencions previstes a la base general 17, l’Institut Català de les Empreses Culturals pot exigir el reintegrament de les subvencions en cas d’incompliment de les condicions de treball pertinents del personal laboral, d’acord amb la normativa laboral i social aplicable.

[Generalitat de Catalunya Institut Català de les empreses culturals. (2015). *Subvencions per a empreses audiovisuals*. Recuperat de http://cultura.gencat.cat/ca/departament/estructura_i_adreces/organismes/icec/serveis/subvencions/subvencions_2011/audiovisual/]

MI VIDA COMO UN HOMBRE

A los 11 años de edad, Nadia tuvo la determinación de sobrevivir bajo la piel de un chico

Nadia Ghulam fue un chico entre los 11 y los 16 años en el Afganistán desgarrado por la guerra y 'pacificado' por los talibanes. Sobrevivió al terror refugiada en la identidad de su hermano muerto. Hoy vive en Badalona, y sueña con volver a su país como una mujer libre.

El rostro de Nadia Ghulam no tiene una edad clara. Es joven y maduro al mismo tiempo. Su juventud y el peso de las vicisitudes de su biografía se superponen en esas facciones que saben también ser impenetrables. Es como si las experiencias terribles por las que ha pasado hubieran acelerado el proceso natural de la vida y su piel guardara una memoria torturada, que asoma de pronto, en algunos gestos. Su pasaporte afgano dice que nació mujer, el 4 de junio de 1985, en Kabul, pero ella ha vivido parte de su niñez y casi toda su adolescencia enfundada en una identidad masculina. Nadia fue Zelmai, el hermano mayor asesinado en la guerra civil que dio paso a la terrible paz de los talibanes, en 1996. Y lo fue con tanta intensidad y aplicación que su identidad de mujer naufraga a veces en esa memoria que ella misma reconstruye, sentada ante una taza de té, una mañana de octubre, en una cafetería de Barcelona.

"Ahora estoy contenta de ser mujer", dice Nadia, porque puede ser independiente y libre como las occidentales

Nadia encuentra el 'niqab' incomodísimo. Cuando era un chico, insistía en que su madre usara el 'burka'

Nadia viste de pies a cabeza ropa deportiva de una marca muy popular. "Me gusta mucho, es caliente y cómoda", dice. Botas de montaña, pantalón y chaqueta negra sobre un forro polar azul intenso. La comodidad lo es todo. A ella no le interesa la moda. Y eso que nada más llegar a España, hace cuatro años, le hechizaban las tiendas. "Entraba y decía: '¿Puedo mirar?'. Y me dejaban. Mirar es la primera palabra que aprendí".

No son las tiendas de lujo, ni los coches, ni los restaurantes, ni el brillo espectacular del mundo occidental lo que le tienta, sino la libertad de las mujeres. "Al principio lloraba y le decía a la psicóloga que no quería ser mujer, porque quería ser independiente. Ella me dijo que aquí las mujeres son libres también. Y es verdad".

Ahora va y viene sola, coge el metro, el tren de cercanías, el autobús, y paladea todos los días su libertad como un manjar exquisito. "Ahora me gusta ser mujer", dice, con una voz dulce y aguda, inequívocamente femenina. Tiene rasgos grandes, piel muy oscura y unos ojos castaños que miran al mundo sin miedo. Luce una melena negrísima, rizada, de la que parece estar muy orgullosa, y todos sus gestos transmiten determinación. "Cuando voy a Afganistán hay gente que me dice: '¿Qué te ha pasado? Tienes muchas marcas, estás muy quemada'. Y yo digo: 'Pues sí, es así'".

Sin embargo, después de 14 operaciones, las últimas en una clínica de Barcelona, Barnaclínic, que la atendió gracias a la mediación de dos ONG, Asda y Cirujanos Plásticos Mundi, solo quedan en su rostro tenues huellas de las terribles heridas que sufrió.

Fue en 1993, cuando el mundo feliz de Nadia saltó por los aires. Una bomba destruyó su casa y le alcanzó a ella de lleno. Pasó seis meses en coma en un hospital de Kabul. Apenas recuperada, con el rostro deformado por las quemaduras y las heridas todavía abiertas, tuvo que dejar el hospital y

ponerse a salvo, con el resto de su familia, de una guerra que hacia estragos por todas partes. No había dónde refugiarse ni qué comer. Su madre y ella peregrinaron como fantasmas por la ciudad en ruinas, mientras sus dos hermanas pequeñas quedaban a cargo de una tía. Su padre y el hermano mayor, Zelmai, estuvieron perdidos mucho tiempo en el caos infernal de Kabul. Un día, su hermano salió a la calle en busca de comida y no regresó nunca. Un amigo les dijo que había sido asesinado por uno de los señores de la guerra. Su padre enloqueció.

El triunfo de los talibanes, en 1996, fue un golpe más en una sucesión de desastres. Las mujeres vieron mutilada su identidad de personas. Se les obligó a cubrirse con el *burka*, se les impidió trabajar y salir a la calle sin la compañía de un hombre. Como consecuencia de estas leyes, muchas afganas murieron de hambre, solas y abandonadas.

Con el padre perturbado y el hermano muerto, no había futuro tampoco para Nadia, para su madre ni para sus hermanas. Entonces, con solo 11 años, tomó una decisión asombrosa: convertirse en un hombre. Enterrar a Nadia bajo capas de ropa masculina y convertirse en Zelmai, el hermano muerto. Lo pensó mientras convalecía de una nueva operación en el hospital de Jalalabad, atendido por médicos alemanes bajo la protección de la Media Luna Roja. Su madre opuso mucha resistencia, pero al final se rindió. Y Nadia se vistió ropas viejas de campesino y se cubrió la cabeza quemada con un turbante. Así pudo trabajar y evitar que su familia muriera de hambre.

En el Kabul destruido por la guerra y aterrorizado por los talibanes, trabajó como un campesino, cuidó del ganado, excavó pozos y recogió excrementos humanos en el vecindario para utilizar como abono. También estudió el Corán, encontró sosiego en una comunidad sufí y hasta fue ayudante fiel de un anciano mulá en una mezquita de Kabul. "Era muy conocido allí, me llamaban mulá y profesor", recuerda. "Yo fumaba hachís con los talibanes, que eran los vecinos del barrio. Pero pasaba tanto miedo que me escondía entre las plantas de maíz a llorar. Luego me decían: 'Zelmai, cuánto has fumado, tienes los ojos rojos'".

Aunque esta etapa está asociada a los gritos de los ladrones a los que se aplicaba la *sharia*, y cuyas manos cortadas quedaban prendidas del tendido eléctrico, Nadia no comparte las críticas occidentales a los talibanes. "La gente no sabe cuánto sufrimos antes con los *muyahidin*. Había mucha inseguridad y violencia con ellos. Con los talibanes había leyes rigurosas, pero si las cumplías estabas seguro", dice. Excepto si eras una mujer. "Como un hombre, todo era más fácil", reconoce.

Incluso en aquella cárcel gigantesca había pequeñas fisuras, pequeñas grietas por las que se filtraba la libertad, la vida en sus facetas más inocentes. Había unos pocos cines clandestinos en los que se podían ver películas de Bollywood. Las cintas se proyectaban en viejos televisores alimentados por la batería de un camión del dueño del invento. A veces, la batería se descargaba en el mejor momento y había que esperar a que llegara otro vehículo para ver el final. Todavía hoy, las películas de Bollywood son las que más le gustan a Nadia. "Soy muy clásica, me bajo de Internet las canciones de un cantante afgano, Ahmed Zahir[muerto a finales de los años setenta], y me gustan las películas antiguas, no las que ven aquí los jóvenes".

Nadia habla a borbotones en un castellano aceptable y apoya sus palabras con movimientos constantes de las manos. Son manos delicadas, sin huella ya de las penalidades que afrontaron mientras fue chico. El hambre y el pánico a ser descubierta estaban siempre presentes. Si sospechaban que bajo aquel turbante de tosca tela marrón había una mujer, el castigo podía ser terrible. Por eso, Nadia se afanaba en ocultar sus formas de mujer. Vestía bajo las ropas de hombre una camiseta apretada para aplastar sus pechos y usaba varias capas de ropa para dar a su cuerpo una apariencia casi informe. La ropa le hacía sudar a mares bajo el sol inclemente de Afganistán, pero no era nunca suficiente para preservarla

del frío en invierno. A los 13 años se enfrentó con horror a la primera regla pensando que estaba enferma, y solo gracias a la información que le proporcionó una de sus primas superó el susto.

A los 16 años, con la derrota de los talibanes, Nadia volvió a la escuela. Aprendió a escribir, fue a clases de matemáticas y después, sin despojarse de sus ropas de hombre, a un instituto femenino. Ella era una mujer, y ese era su sitio, pero tampoco podía abandonar de golpe su identidad masculina, por eso se presentó en el centro vestida de chico. "Yo era Zelmai, y no podía ser otra persona de golpe". Y de nuevo tuvo que afrontar el rechazo de los otros. Iba mal vestida, tenía el rostro desfigurado y un aspecto inquietante para aquellas chicas, muchas de las cuales habían vivido en el exilio los años de guerra. Allí volvió a sentirse excluida. "A las chicas les asustaba verme, y yo tenía que meterme debajo de las mesas. Con los hombres, con mis amigos, no había problemas, pero las mujeres estaban muy protegidas, igual no habían vivido en Afganistán durante la guerra, eran vanidosas, muy preocupadas de estar guapas, y he sufrido eso muchísimo".

La nueva guerra desatada contra los talibanes, tras los atentados del 11 de septiembre de 2001, cambió también la vida de Nadia. Llegaron legiones de periodistas y ONG a Afganistán. Y la historia de Zelmai/Nadia, el chico que era en realidad una chica, llegó a oídos de algunas. Nadia se vio forzada a contar su vida para conseguir algo de ayuda. "A veces me trataban como a una esclava, me exhibían como si fuera un muñeco de feria", dice. Por eso, ahora que es una mujer libre, ha escrito, con la ayuda de la periodista catalana Agnès Rotger, un libro que recoge su propia versión de esa etapa asombrosa de su vida. *El secreto de mi turbante*, el libro que publica ahora la editorial Planeta, contiene, además del relato estremecedor de su vida, algunas críticas a las organizaciones no gubernamentales. "Las ONG no se dan cuenta de si lo que hacen está bien o mal", cuenta. "Me ayudaron en unas cosas y me perjudicaron en otras. No quiero ser desagradecida, pero no creo que sepan tratar bien a la gente. Algunas creen que me han ayudado mucho y están muy orgullosas, pero lo que Nadia sufrió no le importó a nadie".

La vida de Nadia inspiró, incluso, una película, *Osama*, la historia de una niña que asume una identidad de chico para sobrevivir en Kabul. Cuando se estrenó, en 2003, el primer filme rodado en Afganistán después de los horrores de la guerra y del dominio talibán, *Osama* tuvo un gran eco. Recibió premios en los festivales internacionales y en Kabul causó asombro. A Nadia le costó mucho ir a verlo. Al final, tanto le insistieron algunos periodistas y miembros de ONG que no pudo negarse. "Fui al cine, pero me hizo mucho daño verlo. Cuando salió, me sentí en peligro, porque era mi historia, y no quería que me descubrieran. Mis amigos lo vieron y me lo contaban: 'Mira, es una chica que se disfraza como un chico'. Y yo me defendía. '¡Pero eso no puede ser. Si me encontrara con un chico así, yo descubriría que era una chica y la haría mi novia', les decía".

El pánico regresó. Todavía eran muchos lo que no sabían que Zelmai era, en realidad, una joven. Todavía hoy, Nadia sigue siendo un hombre para muchos de los amigos que la trataron entonces en Afganistán. Todavía hoy, cuatro años después de llegar a Cataluña para operarse de las cicatrices profundas de la guerra, tiene a veces dudas sobre sí misma. Y se siente desubicada, como los exiliados. "Sí, cuando estoy aquí me acuerdo mucho de mi familia, de mi país. Cuando voy allí me acuerdo de mis padres adoptivos y de mi vida aquí". Pero, puntualiza con mucha energía, "no soy una exiliada, yo quiero volver y ayudar a mi país. Quiero prepararme para ayudar a Afganistán. No en política, porque con la política no se ayuda". Por eso estudia sin descanso: catalán, informática, integración social y materias que tienen que ver con la calidad del trabajo de las ONG. "Y tengo muchos amigos. Mucha vida social".

Ha hecho varios viajes con su familia adoptiva, con la que vive en Badalona. Y ha ido a Italia como una turista más con una amiga iraní y otra catalana. "Uf, en Roma me pasó una cosa graciosa", dice Nadia conteniendo la risa. Estamos en un restaurante tailandés de Barcelona, que ha elegido ella misma. "Pues

que estaba con mis amigas en una plaza con una fuente, y ellas fueron a comprar no sé que, y yo miro el fondo y veo que la fuente tiene dinero, muchas monedas. Y me lanzo y saco un montón de monedas de dos euros. Cuando vienen ellas y les cuento, me dicen: 'Pero Nadia, qué has hecho, ese dinero lo tira la gente, es una costumbre'. Era la *Fontana di Trevi*.

-¿Y qué hiciste con esas monedas?

-Ah, quedármelas. Nos tomamos muchos capuchinos con ellas.

Nadia se ríe un rato, completamente relajada. Si no fuera porque en Kabul ha quedado su familia, se podría decir que es feliz. Pero en Kabul se han quedado todos. Su madre, analfabeta, prematuramente envejecida por la dureza de unas condiciones de vida que sitúan en 43 años la esperanza de vida media en Afganistán. Una mujer de hierro que luchó por la vida de Nadia con una tenacidad conmovedora. Y su padre, que perdió la razón en medio de las atrocidades de la guerra; y sus hermanas pequeñas, que la siguen viendo como el hermano represor y con las que nunca llegó a comunicarse.

Nadia reconoce que quizá fue dura, brutal, injusta, con ellas y con su madre. "Pero era mi supervivencia. Tenía que ser más valiente que los otros hombres. Me decían el loco, porque no era fuerte, pero tiraba piedras a quien me amenazaba".

Su fervor religioso la protegió de situaciones difíciles más de una vez.

-¿Es creyente todavía?

-Sí, sí, conozco el Corán a fondo, y el islam es una religión muy buena. Lo malo son los fundamentalistas. El Corán no dice que haya que pegar a las mujeres, ni encerrarlas.

A los 25 años, Nadia se siente con toda la vida por delante. ¿Piensa en los chicos?, ¿en encontrar alguno que le guste? ¿en casarse?, ¿quizá en tener hijos? "Tengo muchos proyectos, no sé, ya lo veré. Yo tengo que hacer mi vida, y con tiempo todo se arregla", responde enigmática.

De momento, su libro ha recibido el Premio Bertrana, dotado con 42.000 euros. Un regalo excelente que se han repartido las autoras, Nadia y Agnès Rotger, que le acompaña un rato en la entrevista.

"Mi ilusión es estudiar en la universidad y ayudar a mi familia, Tengo proyectos de ayudar a mi país". El libro ha sido el primer paso en la forja de ese nuevo yo. De esa identidad de mujer entregada a los suyos, a su país, a sus compatriotas. "Como mujer afgana y víctima de guerra, me ha parecido que mi historia podía servir a otras personas que luchan. En Afganistán y fuera. Sobre todo, para los jóvenes".

En los cuatro años que lleva viviendo en Badalona con su familia adoptiva ha visitado tres veces Afganistán. Ha ido en calidad de intérprete para una ONG, y también con el equipo de una productora que prepara un documental sobre su segunda vida a caballo entre España y Afganistán.

Volver a casa remueve muchas cosas en su corazón. Cuando llega a Kabul, es como una especie de Papá Noel. Y en su casa la siguen tratando con el respeto que se otorga a los hombres. "Siempre me ponen un vaso de té, y con mis hermanas sigo teniendo la relación de hermano con sus hermanas". Eso sí, también se permiten algunas críticas. Las ropas femeninas que lleva no les gustan. "Nadia, me dicen, te queda mejor la ropa de antes".

Pero volver es, todavía, claudicar. "Cuando voy, me tengo que poner un *niqab* para salir a la calle. Y es incomodísimo. No me imaginaba que fuera tan incómodo cuando era un chico y le obligaba a mi madre a ponerse el *burka* para salir. Cuando visto el *niqab*, me pongo triste y termino llorando".

Su yo masculino era severo, pero valora todo lo que aprendió a través de él. "El papel de hombre me enseñó muchas cosas. Estoy muy contenta de ser una mujer, pero mi experiencia de hombre ha sido muy útil". Por eso es capaz de romper una lanza a favor de los hombres de su país. "En Afganistán", dice, "tampoco los hombres tienen una vida fácil. También ellos están sometidos al poder de las familias". También son víctimas de una historia de guerras encarnizadas que han hecho ingobernable este país de poco más de 31 millones de personas con una organización social tribal. Afganistán solo superará sus problemas, de eso Nadia está segura, con mucha educación, mucho estudio.

[Galán, L. (31 octubre 2010). Mi vida como un hombre. *El País: Archivo*. Recuperat de http://elpais.com/diario/2010/10/31/domingo/1288497157_850215.html]